

SŁOWO

Wilno, Wtorek 2 lipca 1935 r.

Redakcja i Administracja: Wilno, Zamkowa 2. Telefony: Redakcji 17-82, Administracji 228. Administracja czynna jest od godz. 9-ej do 4-ej po poł.
Sekretarz Redakcji przyjmuje codziennie od 12-ej do 1-ej.

PRENUMERATA miesięczna z odświeżeniem do domu, lub z przesyłką pocztową 4 zł, sąsiadów 7 zł. Konto czekowe PKO. Nr. 80.258. W sprzedaży detale. cena jednego nr-u 20 gr.

Oplata pocztowa uiszczona ryczałtem. Redakcja rękopisów niezamówionych nie zwraca. Administracja nie uwzględnia zastrzeżeń co do rozmieszczenia ogłoszeń.

BARANOWICZE — Narutowicza 36 — 1. filja Wydawn.
BRASŁAW — Wilcza 8 — C. Lewin
DRUJA — Kowkin
GLEBOKIE — ul. Zamkowa 14, Księg. W. Włodzimierowa
GRODNO — N. Bass, Napoleona 11
HORODZIEJ — Księgarnia Kolejowa „Ruch”
KLECK — Sklep „Jedność”
LIDA — ul. Suwalska 13 — S. Matecki
ŁUNINIEC — Księgarnia Kolejowa „Ruch”
MOŁODECZNO — Księgarnia Kolejowa „Ruch”
NIEŚWIEŻ — ul. Ratuszowa — Księgarnia Polska
NOWOGRODEK — Kiosk St. Michalskiego

N. ŚWIECIANY — Księgarnia Tow. „Ruch”
OSZMIANA — Księgarnia Spółdz. Naucz.
PODBRODZIE — ul. Wileńska 15 — T. Gurwicz
PIŃSK — Kościuszki 42, filja Wydawnictw
POSTAWY — Księgarnia Polskiej Macierzy Szkolnej
STOLPCE — Księgarnia T-wa „Ruch”
SŁONIM — Studencka 30, filja Wydawnictw
SMORGONIE — Stowarzyszenie Przyjaciół OŚWIATY
ST. ŚWIECIANY — M. Lewin, Biuro Gazet., ul. 3 Maja 23
SZARKOWSZCZYNA — M. Mindel, Skład apteczny
WOŁOŻYŃ — Liberman, Kiosk gazetowy
WARSZAWA — Kiosk Księgarni Kolejowej „Ruch”

CENY OGŁOSZEŃ: wiersz milimetry 1-szpaltowy w tekście 40 gr. Za tekstem 30 gr. Komunikaty oraz nadesłane milimetry 50 gr. Kronika reklamowa milimetry 60 gr. W numerach świątecznych oraz z prowincji o 25 proc. drożej. Zagraniczne o 50 proc. drożej. Ogłoszenia cyfrowe i tabelaryczne o 50 proc. drożej. Układ ogłoszeń w tekście i za tekstem 6-cioszpaltowy. Administracja nie przyjmuje zastrzeżeń co do miejsca. Terminy druku Administracji nie obowiązują.

Obrady senackiej komisji konstytucyjnej nad projektem ordynacji wyborczej

WARSZAWA. Dziś po południu odbyło się pod przewodnictwem senatora Targowskiego posiedzenie senackiej komisji konstytucyjnej, poświęcone debacie nad projektem ustawy o ordynacji wyborczej do Sejmu.

Na wstępie posiedzenia na wniosek senatora Perzyńskiego na referenta projektu ustawy o wyborze prezydenta wybrano senatora Dąbrowskiego.

Z kolei senator Łoewenherz zreferował projekt ustawy, uchwalony przez Sejm w sprawie ordynacji wyborczej do Sejmu, ograniczając się tylko do scharakteryzowania zmian przyjętych przez Sejm i powołując się na swój referat, wygłoszony na komisji konstytucyjnej 14 ub. m. Sprawozdawca wniósł o przyjęcie projektu ustawy w brzmieniu uchwalonym przez Sejm. Po sprawozdaniu rozwinęła się dyskusja ogólna, w której zabierali głos przedstawiciele poszczególnych klubów. M. in. senator Głabiński twierdził, że projekt jest sprzeczny z konstytucją i wypowiedział się przeciwko niemu. Senator Wozniak (stronictwo ludowe) wystąpił również przeciwko projektowi, opowiadając się za tym, aby obywatelom przy służyła możliwość zgłaszania kandydatur na posłów i zpropozował zwiększenie liczby posłów do 312. Kłuszyński (PPS.) zapowiedział wniosek o odrzuceniu projektu. Pawlikowski (klub ukraiński) zapowiedział również wniesienie poprawek. Na zarzuty wysunięte przez przedstawicieli klubów odczytanych odpowiadał sprawozdawca Łoewenherz. Po krótkich wywodach senatora Wasutyńskiego i senatorki Kłuszyńskiej debata ogólna zakończono.

Przed przystąpieniem do debaty szczegółowej senatorka Kłuszyńska zaproponowała przegłosowanie jej wniosku w sprawie ordynacji wyborczej do Sejmu. Przewodniczący oświadczył, że wniosek ten będzie głosowany przy końcu rozprawy szczegółowej przy głosowaniach. W debacie szczegółowej senatorka Kłuszyńska i senator Pawlikowski.

AMB. SKRZYŃSKI NA POSŁUCHANIU U OJCA ŚW.

RZYM. Papież przyjął dziś na posłuchaniu ambasadora Skrzyńskiego.

POWRÓT „BURZY” I „WICHA”

GDYNIA. Kontroptedowcy „Burzy” i „Wicher” pod dowództwem komandora Frankowskiego powrócili z Kilonji.

WYSTAWA HARCERSKA W SPALE.

WARSZAWA. Podczas jubileuszowego zlotu Harcerstwa w Spale, otwarta będzie wystawa, ilustrowana 25-letnim dorobkiem harcerstwa. Wystawa podzielona została na dwa główne działy: ideowo - metodyczny i historyczny. Wystawa zajmuje 800 m. kw. powierzchni, urządzona jest wyłącznie przez harcerzy plastyków, malarzy i dekoratorów.

ZLOT SOKOŁA W KRAKOWIE ZAKOŃCZONY.

KRAKÓW. W niedzielę zakończył się w Krakowie zlot jubileuszowy Sokoła. W godzinach przedpołudniowych uczestnicy zlotu złożyli hołd pamięci Marszałka Piłsudskiego w krypcie na Wawelu, poczem wzięli udział w spaleniu Kopeca - pomnika na Sowińcu.

Po południu na boisku Cracovji odbyły się ćwiczenia gimnastyczne, w których wzięły udział drużyny miejscowe i kombinowane ze wszystkich dzielnic Rzeczypospolitej. Popisy gimnastyczne zakończyły się tańcami ludowymi, które były wykonane w strojach regionalnych. Zlot Sokoła zakończył się rozdaniem zwycięzcom w zawodach nagród oficjalnych przez obywatelstwo miasta Krakowa.

Min. Beck wyjeżdża do Berlina na zaproszenie rządu Rzeszy

WARSZAWA. Na skutek otrzymania go minister spraw zagranicznych Józef Beck przybędzie do Berlina 3 lipca na dwudniowy pobyt.

POSEŁ ARCISZEWSKI u pani Marszałkowej Piłsudskiej

BUKARESZA. Poseł R. P. Arciszewski z małżonką złożył wizytę pani Marszałkowej Piłsudskiej, bawiącej w Buziasie nad Morzem Czarnym. Przy okazji poseł Arciszewski wyraził miejscowym władzom podziękowanie za opiekę i troskliwość nad osobą pani Marszałkowej Piłsudskiej.

Polscy oficerowie przed pomnikiem poległych w Berlinie



Oficerowie kontroptedowców „Wichru” i „Burzy” złożyli wieniec przed pomnikiem poległych w Berlinie.

Anglia gotowa ofiarować Abisynji pas nadmorski ALE MUSSOLINI NIE ZGADZA SIĘ NA TO

LONDYN. Minister Eden na posiedzeniu Izby gmin potwierdził, że rząd angielski zwrócił się do Mussoliniego z propozycją przyznania Abisynji pasa terytorium angielskiego, dającego Abisynji dostęp do morza w zamian za ustępstwa gospodarcze, jakie Abisynja uczyniłaby Włochom.

Minister dodał zresztą, że Mussolini

uważa, że nie może przyjąć tej propozycji. Eden wyraził przekonanie, że możliwe jest porozumienie między rządem angielskim, francuskim i włoskim w sprawie abisyńskiej. Porozumienie to umożliwiłoby wspólny wysiłek w celu rozwiązania zagadnień europejskich.

IZBA GMIN DISKUTUJE nad zatargiem włosko - abisyńskim

LONDYN. Reuter donosi, że przywódca Labour Party Lansbury zapytał w Izbie Gmin, kiedy rząd poda do wiadomości, jakich środków zechce użyć, aby europejska opinia publiczna wywarła wpływ na stanowisko Włoch w zatargu z Abisynją.

Minister spraw zagranicznych Hoare odpowiedział: Zdaję sobie sprawę z nagłości tego zagadnienia, ale ubolewam, że nie mogę powiedzieć, kiedy będę mógł obszerniej poinformować Izbę Gmin na ten temat. Nie mogę niczego przyrzekać, ale mam nadzieję, że będę mógł niedługo udzielić Izbie nowych informacji w tej sprawie.

Lansbury nalegał, aby tematem

najbliższej dyskusji była sytuacja europejska i Abisynja. Narodowy liberał Deckie zażądał gwarancji, że przed powzięciem decyzji Izba Gmin będzie zapytana o zdanie, Minister Hoare, odpowiadając na zapytania oświadczył, że procedura koncyliacyjna w zatargu włosko - abisyńskim trwa, ale w toku są narady o innych zagadnieniach jak te, które są objęte koncyliacją.

Hoare dodał: Sugestia angielska, mająca charakter próbny, nie była uznana za nadającą się do przyjęcia, przeto biorę na siebie odpowiedzialność, że jest ona zakończona.

FRANCJA CHCE PODJĄĆ rokowania z Niemcami w sprawie paktów

BERLIN. Jak informują z dobrej poinformowanych źródeł, złożona przed tygodniem na Wilhelmstrasse nota francuska w sprawie interpretacji paktu francusko - sowieckiego w stosunku do paktu locarnieńskiego zawierała ma propozycję podjęcia bezpośrednich rokowań francusko - niemieckich.

Strona niemiecka uzależnia odpowiedź od tego, czy argumenty przytoczone w nocie francuskiej na dowód, że pakt francusko - sowiecki nie

Uahab-pasza będzie wodzem naczelnym Abisynji

KAIR. Z Addis Abeby donoszą: Uahab pasza, generał byłej armji otomańskiej, po zagnajomieniu się ze stanem i administracją sił zbrojnych Abisynji, wyjechał na granicę.

Uahab pasza liczy obecnie około 70 lat. Wczesną wiosną 1918 r. na czele armji tureckiej zajął Trebizundę i całe wybrzeże Morza Czarnego, ewakuowane przez Rosjan. Ostatnie lata mieszkał w Kairze.

Titulescu w Londynie

Pakt naddunajski na porządku dziennym

LONDYN. Do Londynu przybył rumuński minister spraw zagranicznych Titulescu, który odbył tu ma konferencję.

Głównym tematem rozmów będzie

sprawa paktu naddunajskiego, przy czym min. Titulescu występować będzie, jako rzecznik całej Małej Ententy, pełni on bowiem urząd przewodniczącego Rady Małej Ententy.

Gabinet angielski pozostaje stronniakiem ogólnej umowy

sygnatarjuszów Locarna

PARYŻ. Havas donosi z Londynu, że minister spraw zagranicznych Hoare konferował dziś z podsekretarzem stanu do spraw lotnictwa w sprawie Locarna lotniczego.

W zakończeniu tej rozmowy podano ponownie badaniu projekt francuski wręczony w kwietniu, a także projekt niemiecki, zakomunikowany ostatnio w Londynie.

Z okazji tej narady stwierdzono, że gabinet angielski pozostał stronniakiem ogólnej umowy sygnatarjuszów Locarna dla sprecyzowania ewentualnych zobowiązań co do posługiwania się lotnictwem wojennym. Gabinet angielski dopuszcza w każdym razie możliwość jednego lub więcej późniejszych układów o wykonaniu umowy ogólnej.

Premier de Valera przeciw królowi Jerzemu V.

DUBLIN. Premier de Valera przemawiając wczoraj w Limerick mówił o królu Jerzym, jako o królu państwa obcego dodając, że gdyby naród irlandzki miał swobodę wyboru, to nie wybrałby

tego króla. Przed swym wystąpieniem rząd obcy opracuje konstytucję, która od A do Z będzie konstytucją irlandzką.

3 i pół miljarda deficytu w U.S.A.

LONDYN. Wczoraj zamknięty został w Stanach Zjednoczonych Ameryki półroczny rok budżetowy. Skarb amerykański wykazuje za skończony wczoraj rok budżetowy deficyt w wysokości 3,5 miliardów dolarów, co jest mniej

szere od prelimitowanego deficytu, który opiewał na 4,869 milionów dolarów. Budżet na rok 1936 przewiduje w wydatkach 8,529 milj. dolarów, zaś w dochodach 3,992 milj.

W SPRAWIE UMÓW WIELOSTRONNYCH

WASZYNGTON. Komisja do spraw zagranicznych senatu uchwaliła projekt umowy międzynarodowej, której mocą państwa pozostające poza pakt wielostronnym nie będą mogły powoływać się na klauzulę największego uprzywilejowania i w ten spo-

sób ciągnąć korzyści z umów wielostronnych.

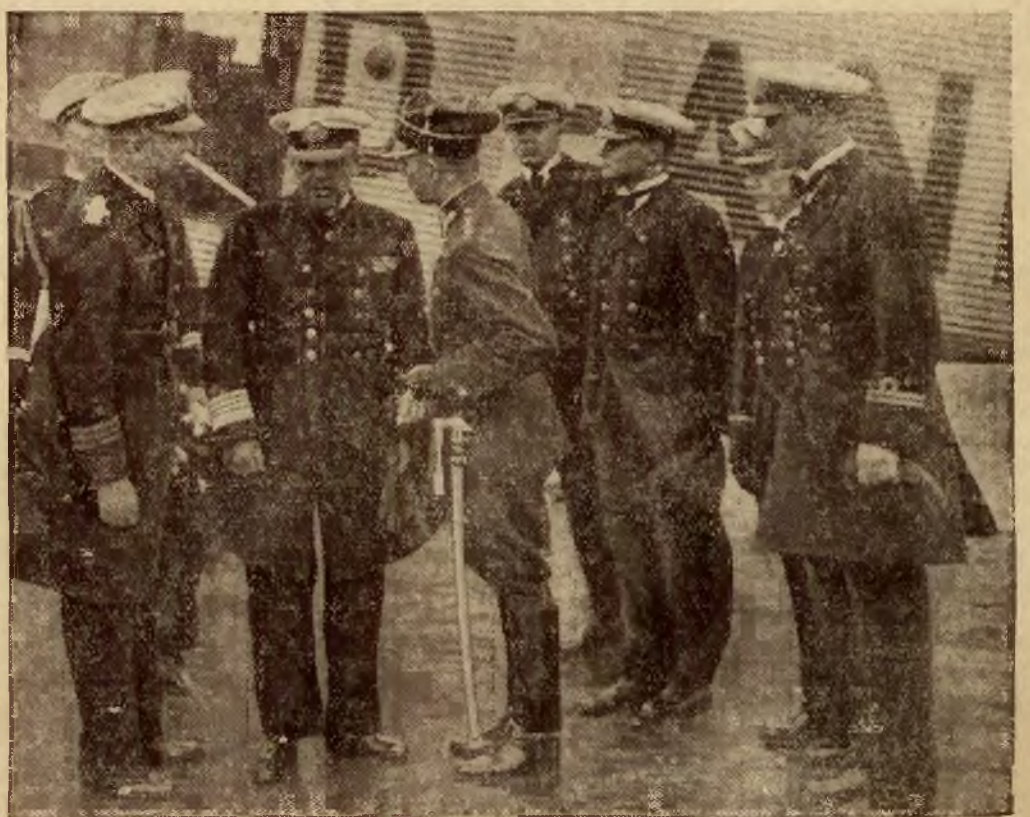
Przedkładając projekt senatowi Roosevelt oświadczył, że od roku 1927 Stany Zjednoczone uczestniczą w umowach wielostronnych. Obecnie chodzi o zniesienie ograniczeń wywodu i przywozu.

Emigranci rosyjscy przygotowali spisek antysowiecki w Stambule

BUKARESZA. Dziennik „Credinta” donosi ze Stambułu o wykryciu spisku antysowieckiego emigrantów rosyjskich. Ze znalezionych dokumentów wynika, że emigranci przygotowywali powstanie na Kaukazie.

Policja turecka dokonała wielu aresztowań. Pismo dodaje, że ponieważ organizacja była rozgałęziona we wszystkich państwach bałkańskich, rząd ZSRR będzie interwenjował u rządów państw bałkańskich, celem wydania spiskowców.

Oficerowie polskiej marynarki z wizytą w Niemczech



Oficerowie polscy, po wylądowaniu w Tempenhofie.

Nad Polskim Morzem



W szkole kaszubskiej.

W walce z węzami-olbrzymami

-- (el). Afryka zdobyła sobie już cywilizację. Na polowanie na lwy można jechać autostradą, trzeba jednak przedtem załatwić niektóre przepisy. Trzeba zapłacić wysoką takse, zapłacić za prawo polowania, na którym to dokumencie wyraźnie, jest napisane, ile i jakiego rodzaju zwierzę wolno ustrzelić. O ile się nie zastosujemy do tych przepisów, trzeba się przygotować na wysoką karę.

Król pustyni lew, czy chce czy nie, musi się zgodzić z tem, że jest pod opieką rządu oddawna, gdyby nie to, trudno byłoby spotkać w dzisiejszych czasach te wspaniałe zwierzęta.

Inaczej jest po tamtej stronie oceanu Atlantyckiego, w niezbadanych częściach Brazylii, w olbrzymim dorzeczu Amazonki, gdzie świat przedstawia się tak, jakdyby od tysięcy lat żadne zmiany tam nie zaszły. Jest to wspaniały świat barw i blasków. Doskonale wyposażone i doświadczone ekspedycje przepadały tam najzupełniej bez śladu, że tylko wspomni o legendarnym już dzisiaj pułkowniku angielskim Fawcett'cie, o którego losach snuliśmy domysły na łanach naszego pisma, w miarę rozprzestrzeniania się rozmaitych pogłoszek w pismach amerykańskich.

PRZYGODY NAD AMAZONKĄ

Bez tubylców indyjskich nie można starać się wtargnąć w dziewicze lasy tamtejsze. Indianie cieszą się, gdy się dowiedzą, że jakaś ekspedycja ośmieliła się wyprawić w puszcze bez ich udziału. Wiedzą oni, że ci przybysze, nazywani tam „gringo”, dostarczą im sposobności do zabawy. Gringo'ów oczekują tam bowiem fan-

CYNEM PRAWDZIWIE OBYWATELSKIM JEST POPIERANIE FUN-DUSZU SZKOLNICTWA POLSKIEGO
KONTO P. K. O. Nr. 15.555

tastyczne niespodzianki. Słyszą oni na przykład straszliwe ryki, przejmujące do szpiku kości, i wyobrażają sobie, że to jaguar albo puma, człoga się wokoło ich obozu. Tymczasem straszne te wrzaski wydaje dość niewinny gatunek małp. Albo nagle słyszą dźwięk dzwonka w lesie. Na nieprzewidywalnego działa ten dźwięk niesamowicie. Wydaje go ptak - dzwonek Araponga.

Zdarza się, że gringo nagle zatrzyma się, jakdyby piorunem rażony. Oto dostrzegł węza olbrzymich rozmiarów. Indianie, w swej pierwotnej wesołości, zaśmiewają się z niego, gdyż jest to poprostu ljana, obrosła mchem, i ludzko przypominająca węza. Za godzinę chce gringo odsunąć niewinną zieloną gałąź, która mu przeszkadza, gdy Indianin zaledwie ma czas szarpnąć go w tył, aby tego nie czynił. Rzekoma niewinna gałąź — to straszliwy wąż drzewny, którego ukąszenie zabija.

PRZYGODA W PUSZCZY

Są ludzie, którzy do niektórych rodzajów zwierząt czują szczególną sympatię, a innych nie mogą znieść. Do tych, którzy nie cierpią węzów, należy Egon Scott, autor wspaniałej książki „Walka z olbrzymimi węzami”. Tak się właśnie złożyło, że Scott przez całe życie musiał z nimi mieć do czynienia. Z jednego epizodu można wynioskować, jakie rzeczy można ujrzeć w dziewiczym lesie. Oto podczas jednej wyprawy w puszcze, towarzyszący Scottowi Indianin, zwraca się do niego szeptem: — „Senor, teraz zobaczy pan coś, czego pan jeszcze nigdy nie widział”. Prowadzi go parę kroków naprzód i w szałosi świtu wskazuje na coś, w czym Scott rozpoznaje w oddali głowę młodego jelenia „Veador”.

Ale głowa jelenia, którego rogi obrócone są w dół, wykonuje jakieś dziwne ruchy wahadłowe. Jeszcze

dziwniejsze jest jednak to, że szyja jelenia jest coraz dłuższa i dłuższa, że wogóle nie widać jej końca. Czyżby to było jakieś zwierzę przedpotopowe, czy też złudzenie wzrokowe?

Ze zdumieniem i przestachem patrzy biały człowiek na dziwne zjawisko, aby zrozumieć fantastyczną wizję. A przecież sprawa nie jest wcale taka znowu zagadkowa. Poprostu to, co wyglądało tak, jakdyby było szyją jelenia, to w rzeczywistości olbrzymi boa constrictor, który położył młodego jelenia i któremu głowa z rogami wystercza z paszczy.

WALKA Z WĘZEM KRÓLEWSKIM

Indianie polują na węze lasów brazylijskich na najrozmaitsze sposoby. Jednakże nie czynią tego z nienawiści ani dla własnego bezpieczeństwa, ale poprostu dla względów kulinarnych. Kilka gatunków węzów, jak np. wąż królewski, uchodzi za specjalny smakołyk. Jeśli Indianie odkryją kryjówkę takiego węza, zakładają tam pułkę, która chwytą szyję wypielzającego gada, tuż za głową. Zwierzę miota się w pętli przez czas dłuższy, a gdy się zmęczy, zostaje zabite kawałkiem drzewa.

Niezawśnie udaje się to łatwo. Cześć olbrzymi Giboya szaleje na linie tak, że całe stopy gałęzi latają w powietrzu. Indianie ujawniają tu niesłychaną szybkość i przytomność umysłu, by się na czas ukryć przed razami olbrzymich gadów. Bywa jednak że ten czy ów Indianin przypłaci swe smakoszostwo życiem.

Ponure tragedie rozgrywają się w mrokach lasów brazylijskich. Są one pełne niebezpieczeństw i podstępów, a okrutne i nieubłagane bywają ich tajemnice i zagadki.

Ale to właśnie nęci wspaniałemi przygodami, a pęd do przygód wymaga od ludzi ciągle nowych ofiar.

Pogromczyni Dillingera

Kobieta poluje na gangsterów

„Wydałam policji Dillingera. Padł u moich nóg przesyty trzema kulami, gdy wraz ze swą przyjaciółką opuszczał kino. Można to nazwać okrucieństwem, gdy kobieta podąża mężczynę w pułkę. Nie wstydzi się, że Dillingera wydałam na łup. Zasłużył na to. Banda je go między innymi, zamordowała moje go narzeczonego”.

Mała blondynka, z wielkimi niewinnymi błękitnymi oczami, drży na całym ciecie, gdy opowiada o Dillingercie Przez półtora roku polowała ona na gangsterów w Ameryce, zwyciężając wielu, a Dillinger był ostatnim z nich. Śmierć jego zdecydowała także o jej losie. Marcia Marsh musiała jaknajszybciej opuścić Amerykę, ponieważ padłaby w przeciwnym razie ofiarą zemsty wielu pozostałych przy życiu współników Dillingera którzy ją znali i poprzysięgli jej zemstę. Z tych przyczyn pani Marcia Marsh pozostała w Europie. Zawarła kontrakt z pewnym teatrem rewjowym gdzie odwarza scenę mimiczną zamordowania swego narzeczonego, oraz zabicie Dillingera.

„De gustibus non est disputandum.” jeśli chodzi o obecny wybór zajęcia. Jednakże Marcia Marsh na swoje usprawiedliwienie swoje ma fakt, że z zawodu jest aktorką.

„G — MEN” PRZY ROBOCIE

Marcia Marsh zaręczona była z Charlie Brennanem, jednym z najbardziej uzdolnionych „G — menów” Ameryki. Tak nazywają tam w skrócie agentów policji, którzy działają po cywilnemu.

Warto przypomnieć jak bardzo w Ameryce zmieniły się warunki pracy tych ludzi. Jeszcze przed dwoma laty nie wolno było żadnemu agentowi nosić rewolweru. Przestępcę wolno było wówczas aresztować, gdy się na to posiadało rozkaz aresztowania od najbliższego szeryfa a czasami trudniej dostać ten rozkaz aniżeli złapać ściganego zbrodniarza. Do piero kiedy większość agentów zastrzelono poprostu, w takiej nierównej walce

pozwoleń agentom na noszenie pistoletów od afery Lindbergha.

Challe Brennan był na starach Dillingera, który już wtedy miał na sumieniu wielką ilość włamań i rabunków. Nie był on jednak mordercą.

Pewnego wieczora towarzyszył Brennan swoje narzeczonej do teatru. Występowała ona tam, jako tancerka i śpiewaczka. Nagle wyłonił się przed nimi trzech zamaskowanych ludzi. Marcia Marsh usłyszała niezbyt głośny trask automatu tarcznych pistoletów i bezpośrednio potem ujrzała odlatujące się w szalonym tempie auto. Brennan leżał obok martwy.

GWIAZDA W ŚWIECIE PODZIEMNYM

Gordon Fellowes, jeden z najprzebieglejszych detektywów Ameryki, stojący od lat na usługach wielkich tawarzystw assekuracyjnych, celem wyłowienia wielkich włamań i napadów rabunkowych, wiedział, że właśnie Marcia Marsh jest tą asystentką, której poszukiwał od lat. Piękna, a jednak nie zwracająca uwagi, rozumna przytem dziewczyna, była gotowa zaryzykować własne życie, aby pomścić narzeczonego. Już w kilka tygodni później poczęła Marcia regularnie pojawiać się we wszystkich spelunkach zbrodniarzy, aby wyłapać, gdzie najczęściej przebywają. Marcia stała się bardzo szybko popularną w Chicago. Towarzyszyła Dillingero i jego przyjacielom, towarzyszyła im do kinematografów i knajp tańczyła z nimi i flirtowała na zabój. Nikomu nie przyszło na myśl podejrzewać, że ma cokolwiek wspólnego z groźnym detektywem Fellowesem. Nic dziwnego że urządziwszy się tak sprytnie, znała ona wkrótce lepiej słownik i żargon zbrodniarzy, niż oni sami.

Musiła ona zerwać kontakt z Fellowesem i jego agentami, którzy ścigali Dillingera, aby nie wzbudzić podejrzeń. Marcia żyła wśród zbrodniarzy, czekając wielkiego momentu, kiedy będzie mogła dać znak swemu szefowi do generalnego natarcia. Po ośmiastu mie-

siącach moment ten nastąpił. Marcia znalazła trzy minuty czasu, kiedy jej nie obserwowano i porzuciła się telefonicznie z Fellowesem.

„Dillinger jest z kobietą w czerwonej sukni w kinie”. Po dziesięciu minutach siedziała już obok Dillingera i swej przyjaciółki w kinie. Ona miała białą suknię, przyjaciółka czerwona. Dillinger który poddał się operacji twarzy, miał wygląd dość znacznie zmieniony, że trudno było go poznać. Nikomu nie wpadło by na myśl, gdy nań patrzył, podejrzewać, że siedzi obok „wroga państwa nr. 1”. Zdawało się, że to jakiś mieszczuch z dwoma dziewczynkami wybrał się do kina. Gdy w dwie godziny potem opuszczał kinoteatr, pozostała Marcia cokolwiek w tyle. Przypadkowo spowodu głosu. Zaden z przydziału detektywów, którzy umieszcili się przed wyjściem, nie poznał Dillingera, ale każdy spostrzegł kobietę w czerwonej sukni wobec czego rozpoczęli strzelać do jej towarzysza.

POWRÓT NA SCENĘ

Aby nie paść ofiarą precyzyjnie działających karabinów maszynowych, błyskawicznie z miejsca na miejsce przewożonych na samochodach, wołała Marcia Marsh wyjechać do Europy. Historia jej życia została sfilmowana, wedle scenariusza Fellowesa. Film „G — men” stanowi dziś sensację Londynu.

Po występach zamierza Marcia Marsh założyć z Fellowesem agencję, a może też pozostać na stałe w teatrze. Kontakt ze zbrodniarzami nie pozbawił jej — jak twierdzą — kwalifikacji artysty czynnych, ale raczej horyzonty jej rozszerzył.

LOT

poprzez czyste przestworza daje moc cudownych wrażeń

Matuszka znowu przed sądem



Stary zamekowiec na pociąg, pamiętany wszystkim Matuszka, stał przed sądem węgierskim, który skazał go na śmierć przez powieszenie.

LEGACISZKI

Sezon w Legaciszkach, w słynnej na całą Polskę kolonii wypoczynkowej wileńskiej młodzieży akademickiej, już się rozpoczął. 29 b. r. po nabożeństwie, odprawionem przez ks. prof. Hlebowicza, na o śniadaniu, zostało dokonane uroczyste otwarcie sezonu. „Obecnością swoją zaszczylił”... „Przedmówienia okolicznościowe wygłosili”... — słowem, wszystko odbyło się tak, jak Pan Bóg przykazał i jak nakazują tradycje. Tyłko pogoda wytałała się spod tradycji i trochę grymasiła, ale to wpłynęło na umieszczenie liczby gości, lecz nie na humor kuracjuszy. W Legaciszkach wiele jest rzeczy zakazanych, o których wyraźnie mówi długi regulamin, ale tylko jeden niepisany zakaz jest przestrzegany bez zarzutu ściśle i wyjątkowo gorliwie: niewolno w Legaciszkach mieć złego humoru, chyba w chwili odjazdu, w momencie pożegnania... Zresztą, któżby, wyjeżdżając z Legaciszek, ośmielił się wyznaczyć rozpacze. „Żegnaj” i nie powiedział z uśmiechem nadziei: „dowidzenia”...

Jeżeli zaś znajdzie się takie ponure monstrum, trzeba się dowiedzieć, czy to nie jest przypadkiem absolwent (-ka) naszego Uniwersytetu sprzed lat... no, mniejsza o lata! — z czasów, kiedy istniały uroczyste Nowice.

Obywatele Rzeczypospolitej Akademickiej — czynni i emerytowani —

dzielić się, jeżeli chodzi o grunt wileński i teren uzdrowiskowy (dawniej to się nazywało: uzdrowisko, — dziś ściślej: kolonia wypoczynkowa), dzielą się na trzy grupy. Do pierwszej należą entuzjaści Nowicz, nie uznający Legaciszek, do drugiej — ugodowcy, zachwycający się Nowiczami i Legaciszkami, do trzeciej wreszcie — smyki, którym się zdaje, że Legaciszki to end nad eudy, natomiast Nowicze — ot, coś takiego z prehistorii!...

A swoją drogą, rok 1923 to już w dziejach Rzeczypospolitej Akademickiej naprawdę prehistoria!... Któż dziś pamięta te czasy, a jeżeli spotykają się tacy, czy mogą powstrzymać się od westchnienia: „Jak ten czas leci!” — i od stanowczego stwierdzenia, że — „za naszych czasów było całkiem inaczej”. — naturalnie o wiele lepiej!...

W drugim zeszycie „Almae Matris” jest wzmianka o otwarciu w Nowiczech Uzdrowiska akademickiego. Działo się to 29 lipca 1923 roku. I fotografia jest uczestników otwarcia. Pułkownik Tupalski, przewodniczący Komitetu Pomocy Młodzieży Akademickiej już nie żyje; profesor Aleksandrowicz już dawno zdradził Wilno na rzecz Lwowa... Z akademików ówczesnych — prezes Bratniaka A. Marciniowski mecenasuje od tylu już lat, sekretarz generalny, Robert Rauze,

jest sławnym prokuratorem, kolega Nagurski jest już nie kolegą, lecz panem wice-prezydentem miasta; cztercy piękne koleżanki wszystkie zmieniły swoje nazwiska i za lat, tyle, ile upłynęło od otwarcia Nowicz, wysyłają swe „pociechy” do Legaciszek, przy sposobności coś rzekną o poczytych, pięknych Nowiczach, których zapomnieć niesposób...

Ach, ale nie poruszajmy tych rezerwanych wspomnień! Mówmy lepiej o Legaciszkach,



Główny pawiljon w Legaciszkach

Właściwie Legaciszki mogłyby w tym roku obchodzić „jubileusz”: minęło równo pięć lat od chwili otwarcia kolonii.

W czerwcu 1930 roku, w obecności Pana Prezydenta Rzeczypospolitej, prof. Ignacego Mościckiego zostało dokonane uroczyste otwarcie kolonii wypoczynkowej. Do dziś dnia jeszcze stoi smutna obecność, szara, i odrapana brama triumfalna, która przed pięciu laty uśmiewała się zieleni i kwiatami, otwierając dostoj-

nym gościom drogę do królestwa wesołych dźwięków.

Wówczas się odbyły narodziny Legaciszek; chrzest odbył się znacznie później: dokonał go „Pax”, który dobrze pokropił wodą święconą, a w zapale i po śbie dał kropidłem, aż białe dźwięki jęknęły nieco!...

Dziś to dziecko Towarzystwa Pomocy Młodzieży Akademickiej na tyle wyrosło, że potrzebuje lepszego ubranka, czyli — porządnego remontu.

Niedobrze się dzieje z niektórymi budynkami. Dachu nad kuchnią i budynkiem administracyjnym wymagają gruntownej reparacji, bo przeciekają. Bratnia Pomoc pomiędzy nie ma, o subdyjacji jest coraz trudniej: tak, np. w chwili obecnej nie otrzymano subwencji na pokrycie uledeboru, powstałego wskutek zniżek dla niezamożnych. Przeszło 200 podań leży niezatwierdzonych, a przecież tu chodzi o akademików, najbardziej potrzebujących pomocy! Jeżeli nie zostaną przyznane pieniądze na remont budynków, powstanie konieczność prowizorycznego pokrycia dachów papą, albo nawet słomą!... Ładnie to będzie wyglądało!... A jak się zwiększy niebezpieczeństwo pożaru, o tem lepiej nie mówić, bo i dziś środki przeciwpożarowe są niedostateczne. W okropnym stanie znajduje się budynek folwarczny: dach, kryty dachówkami, ledwie się trzyma na zgubnych krokwiach: wygiął się w sposób budzący lęk i ja koś jeszcze się trzyma, zawdzięczając tylko podparciem z zewnątrz i wew-

natrz. Wystarczy jednak odsunąć te drągi, aby cały dach runął!...

Legaciszki dają stale deficyt. Jest to zjawisko nieuniknione. Ziemi jest około 16 ha, ale to są przeważnie piaski, — gospodarka rolna zysku nie daje, a dawała nawet wielkie straty, gdy próbowano zaopatrzyć gospodarkę wzorową, zgodnie z najnowszymi wyznaczeniami wiedzy rolniczej. Dziś gospodarka rolna oddaje się w dzierżawę; odpadają więc koszty całorocznego, dość kosztownego utrzymania ekouoma, ale pomimo to trudno jest zwiżyć końce. Kosztowne jest utrzymanie koi, bez których obejść się w żaden sposób nie można, lecz które należyte wyzyskanie są tylko w ciągu dwóch miesięcy letniego sezonu. Kosztowne są też... apetyty kuracjuszy!... Jedzenia daje się dużo, ale apetyty są rekordowe: pan „Kotlet” na przykład, zjada przy obiedzie siedem kotletów!...

Jedzenie stanowi jedną z najgłówniejszych atrakcji Legaciszek (i w Nowiczech tak samo było!), a jednocześnie — jeden z podstawowych obowiązków kuracjuszy.

O tem pracowitem jedzeniu tak pisał na łamach „Almae Matris” — pewien kronikarz Legaciszek: „Bez względu na wiek i stanowisko kuracjusze ujęci są w żelazne karby regulaminu, w szeregowości czasu posiłków. O świcie, t. j. o g. 6 m. 30 gość podlega przebudzeniu w drodze postawienia przy łóżku szklanki mleka ze słodką bułką. Osobnik, śpiący

Nudne i ogłupiające

Konstanty Gałczyński opowiada w „Prosto z mostu”, jak dn. 10 maja r. b. schronił się podczas deszczu do bramy domu Nr. 11 przy zanku Bemarskiego. Dom ten, jak wiadomo, należał do mirabilioz urbis Vlnae: „Tu mieszkał Mickiewicz 1822” — głosi wmurowana nad bramą tablica. Gałczyński, korzystając ze sposobności, postanawia zwiedzić mieszkanie wieszaka, pod przewodem jakiejś baby — prawdopodobnie stróżki:

Rozglądam się po ścianach. Bała mruczy coś, co przypuszczam ma być rodzajem wprowadzenia w świat pamiętek. A pamiętki? Ryciny (m. in. portret malarza Wańkowicza, kolegi Adama), ale ryciny niezwykle. Rarissimae. Nie które nawet — co za pietizm! — pod szkieletem, ale i spod szkieleta widzę całe mrowiska autografów pp. turystów. Peco pisać na ścianie, kiedy można wprost na rycinie?

Poczekajcie, ale przecież te ściany też krzyczą. Teraz przepisuję już z notesu:

„Izia Frydman z Wiln-y”.
„Fela z Warszawy 13. VII. 1933”.

„Zwiedzał I. Bałuro”.
„Ze oziębł o tobie mówimy, wiesz! — Trocki Borys”.

Na jednej ze ścian wyczytałem:

„Humanité”.
Cóż, nawet niebrzydkie słowo. Szczególnie, gdy pod nim, na znak chyba, że ludzkość nie powstaje z powietrza, czyta się (w mieszkaniu Adama Mickiewicza, kompatrijci!) pracownice wydrapane agrafką pewne słowo czteroliterowe...

W ten sposób i tego rodzaju epigrafami, oraz dziesiątkami nazwisk p. t. szarych ludzi zagnojone stoją ściany izb, gdzie... mieszkał i pisał Grażyna. 1822.

Nie mam pretensji ani do Izy Frydman z Wiln, ani do Feli z Warszawy, ani nawet do I. Bałuro, ani tembardziej do Związku Zawodowych Rzeczywistych Literatów Polskich, w Wilnie, skupiającego quondam - mème pisarzy tej miary, co:

Zabko - Potopowicz Antoni,
Truboczyst Antychryst R.,
Babciklaska Genowefa itd.
razem około 335 literatów.

Ale kto właściwie za to powinien ponieść odpowiedzialność? Konserwator?

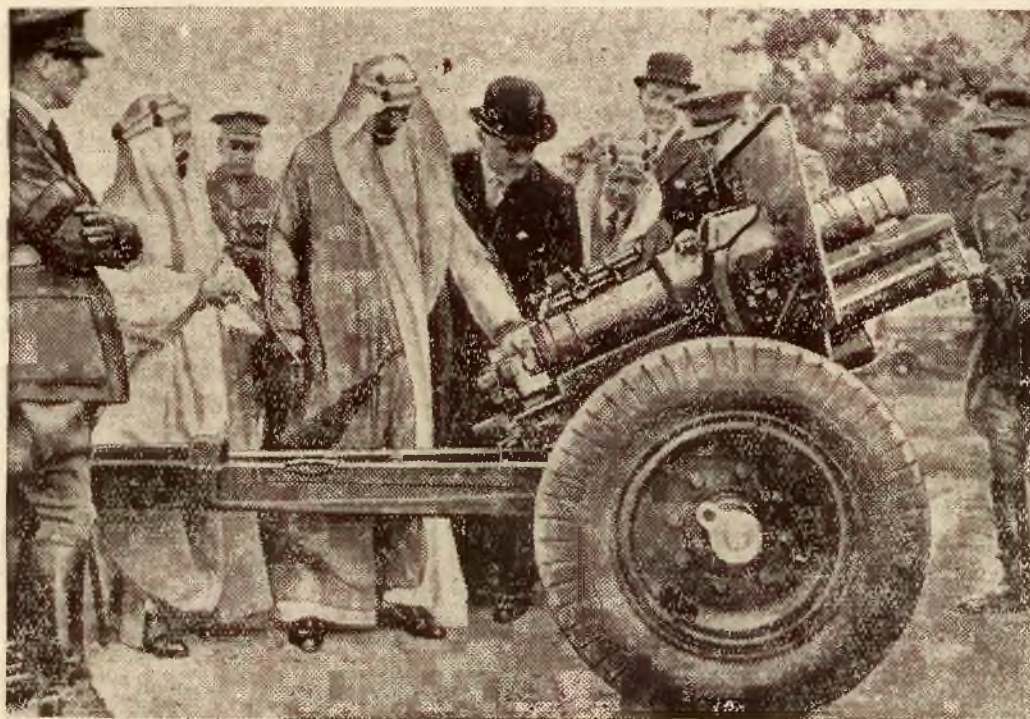
A teraz, proszę państwa, powiedzcie sami... Czy może nudne i ogłupiające jest powracanie wciąż do tych samych tematów? A więc naprzykład: bezcelowość i naiwność izb kultury, zarozumiałstwo klikarskie Erwuzi, śmieszny patos wieczorów mickiewiczowskich w celi Konrada, słowem, cała ta praca ducha, którą t. zw. intelektualne Wilno mydli oczy Polse? A dokoła cuchnące rymostki, wapnem bielone domki z kluczem u dozwory, niezbrodzone kałuże na placu Katedralnym po deszczu, i tym podobne przeżalliwe mankamenty kultury materialnej? Nudne jest zestawianie tych kontrastów, nudne i beznadziejne.

Teraz ów fakt, zapisany przez Gałczyńskiego. Konserwator (on-że kierownik oddziału sztuki) wydaje

w dalszym ciągu, naraża się na to, że mu koledzy ten pierwszy naczo spożywany posiłek zjedzą. Następuje lekkie umyć się w prawdziwej umywalni (w tym względzie wola ludzka nie jest krępowana — można iść myć się do Wilji, albo też nie myć się weale), poczem gość ubiera się i maszeruje do jadalni na godzinę 8-ą, celem spożycia drugiego śniadania. Następnie rozbiera się, idzie na plażę, ubiera się, idzie na obiad, rozbiera się, idzie na plażę lub plac sportowy, ubiera się, wraca na podwieczorek, rozbiera się, gra w piłkę, ubiera się, je kolację, idzie tańczyć, wreszcie, gdy o g. 10-jej elektrycznia wyłącza mu światło, niewątpliwie jest zmuszony do spania, do wypoczynku. Bo wiem kolonja jest wypoczynkowa i ludzie muszą wypoczywać...

Taki jest pracowity dzień mieszkańców Legaciszek. Wskutek tego wszyscy są bardzo zajęci, choć nie narzekają na uciążliwy nadmiar pracy. Każdy kuracjusz najdokładniej pozna każdy krzak, każdy kamień, każde drzewo w promieniu dwóch kilometrów od Legaciszek, ale rzadko ma zna spotkać takiego, któryby mógł dokładnie poinformować o dalszych terenach. Wycieczki dłuższe nie są praktykowane, no bo i gdzież można zająć podczas krótkiej przerwy pomiędzy jednym posiłkiem a drugim, — a opuścić śniadanie czy podwieczorek — to jest nie do pomyślenia! Wyjścia stanowią wycieczki, organizowane przez administrację Kolonji. — np.

Wschód i Zachód



Książę następca tronu Arabji, Saud ogląda w Addershot w Anglii najnowsze typy dział.

„KRISTUS VITEZI“

(Korespondencja własna)

Praga, w czerwcu.

Wczoraj, o czwartej po południu przyjechał tu kardynał Verdier, arcybiskup Paryża, Legat Papieski na pierwszy kongres katolików czeskosłowackich. „Państwo” tego zjazdu, jego oficjalny charakter jest niezmiernie podkreślany. Legat Papieski był witany na dworcu przez kompanię honorową jednego z wyborowych

rok rocznie tysięcy na reparaację wagiących się wieży ruin trockich; wydawała z Warszawy subdyja dla Związku Literatów, by mógł on rozbudowywać swój lokal i moblować po kółko do brida — a dom Mickiewicza jest zapiekudzony. Dom! Oddawna, w jednym z trzech mieszkań wileńskich Mickiewicza powinno mieścić się jego muzeum, na wzór muzeów Goethego, Puszkina czy Wiktora Hugo zagranicą. Oslawione krzesło poety, wysiedziane przez erwuziaków, krzesło, które było powodem niezapomnianej „gigantomachji” wileńskiej — właśnie w takim muzeum powinno stać pod kłosem. Ale, czy nie nudne i ogłupiające jest, że gdy się podobne sprawy porusza w Wilnie publicznie, rozmówki towarzyskie kończą się protokołami sądów honorowych?

Jednocześnie z satyrą Gałczyńskiego nadeszła do redakcji naszej karta od turystki, która zdaleka przybyła do Wilna, by je podziwiać i pokochać. Turystka zapytuje zdumiona, dlaczego nikt z przechoźni wileńskich, do których zwracała się, nie umiał jej powiedzieć, gdzie znajdują się jakieś pamiętki po Mickiewiczu, i każdy odsyłał ją do posterunkowego — ale ten również wzruszał ramionami. Przecie w Krakowie każdy kolporter gazet pokaże, gdzie jest dom Matejki...

Turystka zapytuje. Cóż ja jej odpowiem?

do Trok.

Frekwencja w Legaciszkach wciąż wzrasta. Tak w r. 1932 było w sezonie 198 kuracjuszy, w r. 1933 — 211, w r. 1934 — 244. Większość stanowią, naturalnie, Wilnianie, ale niebrak młodzieży z innych akademickich środowisk. Tak w roku ubiegłym na 244 osoby z Wilna było 192, z Warszawy — 24, z Poznania — 8, z Lwowa — 7, z innych miast — 13. W bieżącym roku, w dniu otwarcia było sześć warszawianek. Większość osób przyjeżdża do Legaciszek na czas w granicach 1 — 4 tygodni; niekiedy są tacy, którzy mieszkać mają mniej niż tydzień, lub dłużej niż miesiąc. Natomiast dość sporo jest najwięcej przyjeżdżających do Legaciszek, którzy rokrocznie przyjeżdżają do Legaciszek, a z studentów przeobrażają się w magistrów i w charakterze przedstawicieli „starszego społeczeństwa” odwiedzają szczęśliwy kraj wesołej młodości.

Legaciszki wychowywały narazie tylko magistrów: gwardja doktorska jest związana wspomnieniami z Nowicami. Ale Legaciszki już teraz mają cały zastęp doktorów wszech nauk legaciskich; to też niema obawy, aby uśmiech, a nawet śmiech, a nawet rzyk niesamowity kiedykolwiek opuścił beztronską kolonję wypoczynkową! Niechże nadal weseleć się panuje w Legaciszkach głośny śmiech i... dobry apetyt!...

W. Charkiewicz.

DWIE GŁĘBOKIE RYSY

Prasa czeska pisze bardzo wiele o tym zjeździe. Wogóle pisze tylko o Niemcach i o nim. O Niemcach pisze spowodowany głośnym zwycięstwem hitlerowców czeskich podczas wyborów do parlamentu. Ugodowe partie niemieckie, które bodaj od roku 1918 wchodziły w skład kolejnych większości parlamentarnych, wylaniały własnych ministrów, zostały zupełnie pokonane. Na nich i na ich ugodzie opierał się dotychczasowy system rządów. Odwrócenie się kilkumilionowej ludności niemieckiej od Pragi, zwrócenie się jej ku brunatnym Niemcom jest zjawiskiem mocno niepokojącym. Zjawiskiem tem tłumaczy się wiele rzeczy: i rozdrażnienie na Polskę za „przyjaźń” z Niemcami, i sympatie do katolików, żywiołu antyhitlerowskiego. Ks. kanonik Svetlik w swej wczorajszej parlamentarnej mowie tłumaczył nawet veto Czechosłowacji przeciwko powrotowi Habsburgów do Wiednia nową zgołą racją: że wywoła interwencję oburzonego Hitlera.

Nietylko zhitleryzowanie Niemców sudeckich podkopuje obecne Czechy. Podkopuje je jeszcze coś innego, coś, co dzieje się już nie nad Weltawą, a nad Sekwaną. Oto nie należy zapominać, iż Czechosłowacja stała Francją, stała jej pomocą i tem, że dla Francji była potrzebna. Przynierze czesko - francuskie zacieśnienie było aż do podobieństwa struktury społecznej, aż do identyczności ideologii politycznej. Socjalnym typem Czechy jest drobny rentjer, odpowiednik Francuza. Ideologia państwa była ideologia demokratyczna - liberalna - parlamentarna, co pewnych zacięciach radykalnych, bardzo dużych laikich, to co się pokrótce nazywa „ideologia masońską”. Te więzy podobieństwa, ten wspólny duchowy język jednocyty Czechosłowację, z Francją dużo silniej, niż wspomniane przez naszych endeków tradycje historyczne, niż najżywsza nawet współpraca naszych sztabów. Ludzie, którzy nad Weltawą ideologię uczynili ideologią panującą, są dla Czech zbyt zasłużeni, by im to miano zapomnieć. Ale ta sama ideologia cieszy się nad Sekwaną znacznie mniejszym dziś uznaniem: pamiętamy niedawny artykuł w „Gazecie Polskiej”, w którym znakomity publicysta francusko - polski, p. Korab - Kucharski, stwierdził, iż już robotnik francuski poczyna się powstrzymać o tem, że republika przesłała w parlamencie większością jednego głosu, poczem dodaje nieraz, że „kosztuje go ona za drogo”. Jeżeli nawet o monarchji poczyna się już myśleć w masach francuskich, to niezawodnie stoimy tam w przededniu nieznanych co do

formy, ale niewątpliwie bardzo zasadniczych przemian. Czechosłowacja, opierając się o Francję, musi z nią utrzymać najbliższy możliwy kontakt. Musi go dziś utrzymać tem bliższy wobec Hitlera w Berlinie. Nie chcąc go stracić, musi myśleć o tem, by w stosownej chwili uczynić zwrot duchowy, podobny temu, jaki uczyni i Francja. Otóż nie ulega wątpliwości, że siły katolickie we Francji raczej rosną i raczej nabywają prestige'u moralnego.

„CZERWONY PURPURAT“

Sam Kardynał Verdier nie jest przypadkowym księciem kościoła francuskiego, mającym przez katolicyzm łączyć Czechy z Francją tak samo, jak ongiś łączono je z nią przez masonerję. Od lat kilku zaledwie wyniesiony na swe wysokie stanowisko, jest on najbardziej może wśród kleru francuskiego prawnym przedstawicielem kierunku współpracy z trzecią republiką. Pamiętamy, że jego stosunki z klerem i Rzymem były raczej bardzo złe. Pamiętamy, że przez długi czas Kościół francuski był dobrze tylko z republikanami prawicy. Przełom dokonał się w ostatnich latach Briand. Kościół wystąpił nader ostro przeciw monarchistom francuskim. Jednocześnie zaś szereg dostojników Kościoła poczęli się daleko bardziej niż dotąd zbliżać do republiki. Jednym z nich był właśnie zwalczany zaciekle przez Action Française kardynał Verdier. To też, jeśli chodziło o utrzymanie dobrych stosunków naraz z kościołem katolickim i trzecią republiką, trudno było o lepszy wybór.

TRANSPARENT PRZECIW GODŁU

Na dworcach, przez które przejeżdżałem, widniały barwy Czechosłowacji i papieżstwa. Błękitniał obryzany transparent zjazdowy „Kristus vitezi”. Ten „Chrystus zwyciężył”, ma swoją wymowę. Na godle oficjalnym Republiki widnieją słowa „Pravda vitezi”. Prawda — to słowo, które ma swój polityczny zapasek. Prawdą szermowano bardzo w epoce rewolucji francuskiej, hasła równości i braterstwa, frazeologii wieku XIX. „La verité est en marche et nulle ne l'arretera” — wołał Emile Zola w procesie Dreyfusa. Dział o we bliżej nieokreślone „prawdy” przez duże p., pospolite z prawami człowieka i obywatela, pospolite z innymi hasłami epoki są raczej źle znoszone, mal portę. W tej „prawdzie” z godła swego państwa, podejrzliwi katolicy czechosłowaccy wyczuwają jakiś lekki masoński zapasek. Wolą tę prawdę skontretyzować w sposób bardziej może jednostronny, ale i bardzo wyraźny. Ich prawdą jest Chrystus. On to na transparentach zjazdowych zastąpił oficjalną „prawdę” republiki. Czy ja i na samem godle zastąpi?... KP.

przy uporczywych
BÓLACH GŁOWY
STOSUJE SIĘ PROSZKI
PSZCZOŁKA
LAB. FARMACEUTYCZNE „POLLABOR” WARSZAWA

Nowe wybory angielskie

Nowe wybory, czy nie? Oto pytanie, rozstrzygane obecnie w Anglii. Zgadywanie tej zagadki odbywa się od szeregu miesięcy, ale szczególnego znaczenia nabrało, po ostatnich zmianach w gabinecie. Istotnie mnożą się oznaki, że nowe wybory nastąpią już w październiku, względnie w listopadzie.

Premier ministrów Stanley Baldwin wypowiedział się wobec uwagi socjalisty Maxtona, że rząd unika próby votum ufności ze strony społeczeństwa, w ten sposób: że „gdyby były najmniej wątpliwości, co do stosunku szerokich mas do rządu, rząd jest gotów zapytać te masy o ich zdanie, w każdej chwili, kiedy mr. Maxton tego sobie będzie życzył”.

Symptomatyczne jest oświadczenie, jakie czytamy w przybożnym organie Mac Donalda News - Letter, gdzie jest powiedziane, że zwolnienie Mac Donalda z urzędu premiera da mu możność „poświęcenia się z całą energią sprawom rządu narodowego”.

Mac Donald nie jest zresztą jedynym ministrem, który odbywa podróże po kraju dla propagandy rządowej. Najwybitniejsi ministrowie: Baldwin, Chamberlain, Simon i inni, odwiedzają najrozmaitsze miasta Anglii, i przemawiają wszędzie, za utrzymaniem narodowego zestawienia członków rządu w wypadku nowych wyborów. Poza tem mowy te przenoszone są na film dźwiękowy, a partja wysłała je z jeżdżącymi kinematografami, które stanowią również najgorszą metodę propagandy.

Najlepszym szefem propagandy interesów rządu w Anglii jest Kingsley Wood. Dotychczas był on ministrem poczt i telegrafów i podczas sprawowania swej funkcji wznosił tę gałąź gospodarki angielskiej na wyżyny rozkwitu gospodarczego. Nic dziwnego, że w nowym gabinecie powierzono mu tę „Opiekę Ludową”. Tutaj należy sprawa nowoczesnych domów robotniczych, kwestia ziemnierni doniosła. Wielki program rządu przewiduje budowę do 6000 pojedynczych takich domów miesięcznie, w całej Anglii.

Rząd musi mianowicie za wszelką cenę wyjść zwycięsko z najbliższych wyborów, ale by to nastąpiło, musi wykazać się pewnymi sukcesami na polu gospodarstwa. Co do polityki wewnętrznej, chodzi o to, by ludowi zasugerować, że gdy socjaliści dojdą do władzy, wszystkie dotychczasowe zdobycze zostaną obrócone wniwecz.

W sprawach zagranicznych chce się rząd wylegitymować dostatecznym rozbudowaniem systemu obrony, a z drugiej strony pragnie pokazać, że za wszelką cenę dąży do porozumienia z innymi państwami, na co doskonałym przykładem jest choćby umowa z Niemcami, w sprawie floty.

Wszystko zdaje się wskazywać na to, że większość społeczeństwa akceptuje poczynania rządu i że niespodzianki przy wyborach nie grożą.

Próba ubrania stratosferycznego



W wielu krajach czynione są przygotowania do osiągnięcia najwyższych wysokości na balonach i samolotach. — Na zdjęciu próba kostiumu, niezbędnego w podróży do stratosfery w paryskim porcie lotniczym. — Strój ten waży 14 kg.

Działalność ks. Wacława Bliżińskiego

Jak donosiliśmy w swoim czasie, Polska Akademia Umiejętności na ostatnim Walnem Zgromadzeniu przyznała nagrodę im. Jerzmanowskich (w wysokości 10.000 zł.) ks. W. Bliżińskiemu z Liskowa, koło Kalisza. Ponieważ niewszyszy wiedzą, jakie zasługi przyczyniły się do tak zaszczytnego wyróżnienia skromnego, prowincjonalnego księdza, podajemy dziś referat, wygłoszony na posiedzeniu P. A. U., jako uzasadnienie przyznania nagrody.

Komitet nadania nagrody im. Jerzmanowskich postanowił w roku bieżącym przyznać nagrodę w wysokości 10.000 zł. za pracę społeczną ks. Wacławowi Bliżińskiemu, pracującemu na terenie wsi Lisków koło Kalisza. Motywem tego była przede wszystkim chęć, ażeby w momencie niesłychanie ciężkiej sytuacji ekonomicznej w kraju, dotykającej może najmocniej ludność wiejską, która dziś żyje w strasznej biedzie, — nagrodzić człowieka, który całe życie poświęcił pracy nad podniesieniem gospodarzem, etycznie, oświatowo i narodowościowo polskiej wsi, a który wytrwał, żelazną pracą uzyskał na swym terenie wprost zdumiewające rezultaty.

Ks. Wacław Bliżiński urodził się w Warszawie w r. 1870; — tam uzyskał średnie wykształcenie, a następnie ukończył w Włodawku Seminarjum Duchowne. Mając lat 22 został księdzem. Pracował najpierw przez 7 lat we Włodawku, a właściwą pracę społeczną rozpoczął w Liskowie, w ziemi kaliskiej, jeszcze za czasów rosyjskich.

Działalność ta szła już wówczas zarówno w kierunku gospodarczym, jak oświatowym; to ostatnie narażo go na prześladowania rosyjskiego rządu i ludzi złej woli. Wszystko to przetrwał dzielnie, zyskując sobie coraz więcej zaufanie i miłość ludzi, dla których pracował. W okresie wojny z narażeniem własnym broń utrzymywania placówek, stworzonych przez siebie i nie dopuścił do ich zniszczenia i upadku. W początkach okresu niepodległości Polski pracował w Sejmie Ustawodawczym, jako poseł w Ministerstwie Pracy i Opieki Społecznej, był czas jakiś dyrektorem departamentu. Potem powrócił jednak do

Liskowa i podjął dalsze prowadzenie swego dzieła. Dziś wieś Lisków ze swymi urządzeniami społecznymi, oświatowymi, i gospodarczymi odbija niesłychanie od otaczającego ją terenu, jest jakby oaza na pustyni. Nie mogę tu podawać historii tych instytucji, ani omawiać tych wszystkich trudności, które ks. Bliżiński musiał zwalczać. Chcę ograniczyć się prawie tylko do ich wycieńczenia.

Z działu społecznego wspomnę o szeregu stowarzyszeń, założonych przez ks. Bliżińskiego „Gospodarz”, — stowarzyszenie najstarsze, zajmujące się sprowadzaniem nasion, sztucznych nawozów, maszyn rolniczych, przeobrażone w Kółko rolnicze, złączone z dwoma innymi stowarzyszeniami hodowlanymi i zbożowymi; razem stanowią dziś całość jako spółdzielnia rolnicza - hodowlana.

Dom ludowy. — Budynek „wystawiony z inicjatywy ks. Bliżińskiego, mieści sklep i internat chłopców z Tow. Opieki nad Dziećmi.

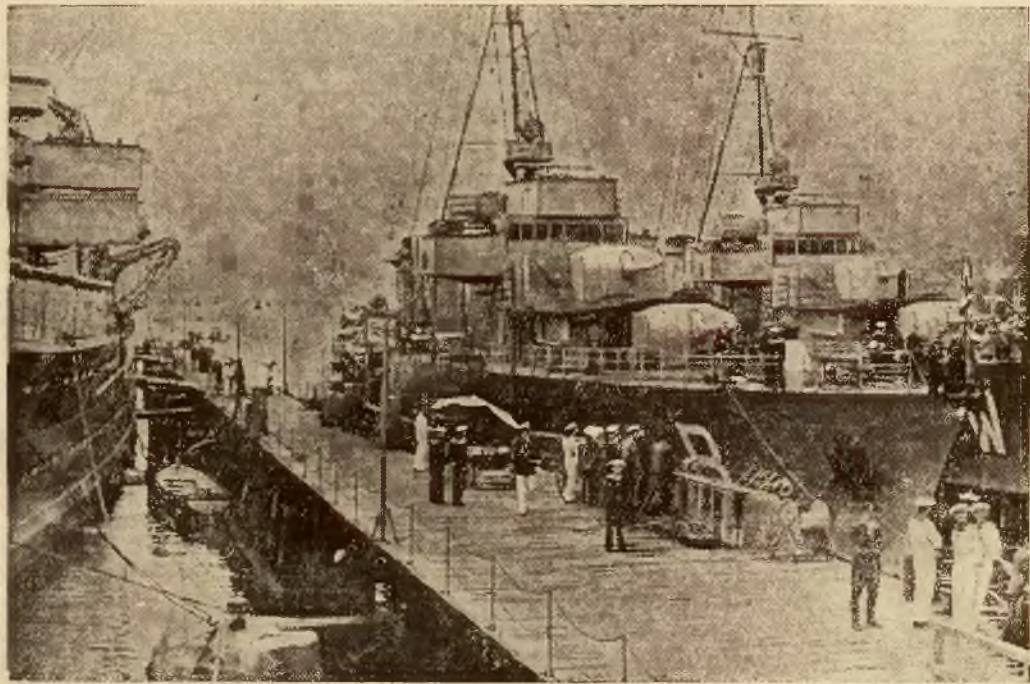
Bank ludowy jest instytucją o charakterze pożyczkowym.

Z działu higieny i opieki społecznej: — Zakład kąpielowy, pralnia, ambulatorjum dentystyczne, stacja opieki nad matką i dzieckiem, ogromny sierociniec na 800 dzieci.

Z działu oświatowego pierwsze miejsce zajmuje szkoła rolnicza dla mężczyzn i kobiet, mieszcząca się we własnym dwupiętrowym budynku, gdzie odbywają się kursy roczne i państwowe, oraz gimnazjum, nado szkoła rzemieślnicza - przemysłowa, związana z sierociniec.

Stworzyć tyle instytucji w tych warunkach, w których ks. Bliżiński pracował, zdawało od wieków centrogem, mając do pomocy niewielką liczbę współpracowników z inteligencji, techną w nich życie, zapal i wytrwałość, ciągle zwalczając tyle trudności, jakie się muszą nasuwać, to wszystko stanowi wielki plon życia dużej miary człowieka. Niech nadanie nagrody, którą dysponuje Polska Akademia Umiejętności, stanowi wyraz uznania najwyższej polskiej instytucji naukowej dla tak zasłużonego działacza, którego praca społeczna może stanowić drogowskaz i przykład obywatelskiego życia dla Ojczyzny.

Nasze kontrtorpedowce w Kilonji



„Burza” i „Wicher” przybyły jak pisaliśmy z wizytą do Kilonji.

Pierwsze posiedzenie konferencji międzynarodowej kombatanatów

Przemówienie gen. Góreckiego

PARYŻ. W poniedziałek po południu odbyło się pierwsze plenarne zebranie międzynarodowej konferencji byłych kombatanatów, w którym wzięły udział 4-osobowe delegacje 11 państw reprezentowanych w FIDAC-u o. raz przedstawiciele byłych kombatanatów niemieckich. Prezes Deshons powitał przybyłych po raz pierwszy Niemców, a Oberlindower wyraził zadowolenie w imieniu delegacji niemieckiej z nawiązania kontaktów z FIDAC-iem.

W ogólnej debacie, w której przemawiał również Górecki, wyrażono pragnienie wspólnej pracy nad utrzymaniem pokoju. Po zakończeniu zebrania wybrano komisję złożoną z 9 członków, która ma opracować tekst rezolucji, celem przedstawienia jej do u-

chwalenia na zebraniu ogólnym. Z ramienia delegacji polskiej do komisji wszedł red. Smogorzewski.

W skład delegacji polskiej wchodzi: Górecki — przewodniczący, Smogorzewski, Hufnagel i Zaleska.

Kombatanci niemieccy w Paryżu

Powitalna mowa min. Herriota

PARYŻ. Na zaproszenie FIDAC-u przybyła dziś do Paryża delegacja kombatanatów niemieckich. Niezależnie od tego do Lyonu przybyła grupa 50 kombatanatów niemieckich z rewizytą po ostatnich odwiedzinach kombatanatów francuskich w Sztutgarcie. Niemcy zostali wieniec na pomniku poległych.

W czasie przyjęcia w ratuszu miasta Lyonu i minister Herriot wygłosił prze-

mówienie, w którym nawoływał, aby dwa narody, francuski i niemiecki, nie odwracały się od siebie, aby nie wyrządzić krzywdy cywilizacji. a — być może — nie spowodować jednego z największych kataklizmów świata. Należy wszystko uczynić, co jest możliwe, aby tego kataklizmu uniknąć. Dobrze uczyniliście panowie, mówił Herriot, przyjeżdżając do Francji.

Rzeczka chce odzyskać kolonie

BERLIN. Na manifestacji związków byłych kombatanatów kolonialnych w Berlinie namiestnik Bawarii generał von Epp wskazał, że odzyskanie zamorskich kolonii jest konieczne dla Rzeszy z trzech względów: 1) stanowi ono drogę do otwarcia nowych przestrzeni dla ludności Niemiec, 2) tworzy nowe bazy surowców, 3) staje się podstawą do niezależności od dopływu dewiz zagranicznych.

W zakończeniu powiedziął generał, że konieczność odzyskania kolonii przez Niemcy zrozumiała W. Brytanji.

Należy nadmienić, że przewiduje on zlikwidowanie ministerstwa wychowania fizycznego, które zamienione będzie na departament w ministerstwie zdrowia i opieki społecznej oraz utworzenie ministerstwa poczt i telegrafów.

Preliminarz budżetowy Jugosławii

BIAŁOGÓRÓD. Ministerstwo skarbu ukończyło prace nad przewidywanym budżetem na 8 miesięcy roku budżetowego 1935/36, t. j. do 1 kwietnia 1936 roku.

Preliminarz ten zostanie złożony w skupczyźnie 3 lipca.

Należy nadmienić, że przewiduje on zlikwidowanie ministerstwa wychowania fizycznego, które zamienione będzie na departament w ministerstwie zdrowia i opieki społecznej oraz utworzenie ministerstwa poczt i telegrafów.

Rozwój armji sowieckiej

RZYM. „Messagero” ogłasza dłuższy artykuł, omawiający stan zbrojeń Związku Sowieckiego.

Autor omówił główne etapy rozwoju armji sowieckiej, kładzie duży nacisk na znaczenie t. zw. „czerwonej armji mongolskiej”, która może być u-

żyta na wypadek wojny na Dalekim Wschodzie.

Omawiając stan liczebny armji sowieckiej autor podkreśla rozwój lotnictwa i czołgów. Artykuł kończy autor opinią, że Zw. Sowiecki ożywiony jest szczególnie duchem militarystycznym.

Prestiż Roosevelta chwieje się

WASZYNGTON. Izba reprezentantów większością 216 przeciwko 146 odrzuciła żądanie prez. Roosevelta o rozwiązanie spółek, które eksploatu-

ją instytucje użyteczności publicznej. Wynik głosowania uważany jest za nowy cios wymierzony przeciwko prestiżowi prezydenta Roosevelta.

Rosjanka skoczyła ze spadochronem z 7750 mtr.

MOSKWA. Studentka instytutu światowy, skacząc ze spadochronem, kultury fizycznej w Leningradzie Kutałowa ustanowiła nowy rekord 7750 m.

Argentyński znaczek pokojowy



Z okazji pokoju między Boliwią a Paragwajem Argentyna wydała znaczek pokojowy.

Jubileusz St. Jaracza

Przedstawienia w Teatrze Wielkim

WARSZAWA. W poniedziałek w Teatrze Wielkim odbył się obchód 30-lecia pracy scenicznej Stefana Jaracza. Na uroczystość przybyli minister Kultury, wiceprezydent Chyliński, szef kancelarii prezydenta Rzplitej Świeżawski, prezydent Warszawy Staryński i inni.

Widownię zapełniła do ostatniego miejsca publiczność. M. in. licznie byli reprezentowani koła artystyczne. Na przedstawienie pod nazwą: „Trzy wieki we dworze polskim” złożyli się: pierwszy akt „Zemsty”, pierwszy akt z Turonia Żeromskiego i pierwszy akt „Rodziny”, Słonim-

skiego, Publiczność owacyjnie przywitała jubilat.

Właściwa uroczystość jubileuszowa odbyła się po skończonym przedstawieniu. Jubilata otoczyli koledzy i koleżanki oraz delegaci teatrów i instytucji, celem złożenia mu gratulacji. Na scenie złożono wielką ilość wieńców i bukietów. Zawistowski — naczelnik wydziału sztuk w ministerstwie WR i OP w przemówieniu swem oświadczył m. in., że jubilat odznaczony został złotym krzyżem zasługi.

Pozatem przemawiali jeszcze inni, sławiąc zasługi Jaracza i życząc mu jeszcze wiele owocnych lat pracy.

Prace podkomitetu prawników w Lidze Narodów

GENEWA. Podkomitet prawników, powołany przez komitet 13-tu, celem zbadania spraw wynikających z rezolucji Rady Ligi z dnia 17. 4., zakończył obrady uchwalając odpowiedni raport.

Podkomitet uważa możliwość zastosowania przez Radę Ligi pewnych środków ekonomicznych i finansowych przeciwko państwu, któreby wypowiedziało jednostronnie zobowiązania

międzynarodowe w sposób zagrażający pokojowi europejskiemu.

W takiej sytuacji Liga mogłaby opierać się na art. 11 paktu, a w niektórych wypadkach również na art. 13. W sprawie jednomyślności Rady bez głosu państwa wypowiedziające traktaty, czy razem z głosem tego państwa, wyłoniły się dwa poglądy i podkomitet nie przedłożył żadnego wniosku.

Zach. Japonia zniszczona przez powódź

TOKIO. Według ostatnich oficjalnych wiadomości powódź w południowo-zachodniej Japonii spowodowała znacznie większe spustoszenia, niż pierwotnie przypuszczano.

90 osób utraciło życie, 20 zginęło, a przeszło 300 osób jest rannych.

1.700 domów uległo zupełnemu zniszczeniu, wiele zaś domów stoi pod wodą.

Hiszpanie latają na polskich R. W. D.

MADRYT. Do Madrytu przyleciał kpt. Ordanez na polskiej awionetce

RWD - 9, nabytej w Polsce przez rząd hiszpański.

Sprzedaż tuszorytów

I. GINTOWT DZIEWAŁTOWSKIEGO ofiarowanych na rzecz Komitetu uczczenia pamięci Marszałka Piłsudskiego trwać będzie do dnia 5 lipca b. r. Cena jednego tuszorytu o wymiarze 22x15 wynosi 3 złote. Zapisy w Administracji „Słowa” Zamkowa 2.

Wileńska Rada Miejska

Uchwalenie 100.000 zł. na pomnik Marszałka w Wilnie

WILNO. Porządek dzienny wczorajszego, ostatniego przed feriami posiedzenia Rady Miejskiej, był stołunkowo obfity, a to z uwagi na potrzebę załatwienia szeregu spraw niecierpiących zwłoki. Po uzupełnieniu porządku dziennego wnioskami prezydenta o wyasygnowanie odpowiedniej sumy na pomnik Marszałka i wnioskiem o upoważnienie zarządu do zaciągnięcia pożyczki w Funduszu Pracy na roboty kanałowe - wodociągowe i budowę chłodni, przyjęto protokół poprzedniego posiedzenia Rady i wysłuchano komunikatu o uchwałach Magistratu i wykonaniu uchwał Rady. Z komunikatu wynika, że na odbytych w międzyczasie posiedzeniach zarządu miasta zatwierdzono władze KKO., omawiano sprawę paliwa dla autobusów, zastanawiano się nad kwestją budowy w Wilnie stacji autobusów zamieszkiwych, lecz wobec uznania, że projektowane place nie nadają się dla tych celów, żadnej decyzji nie podjęto. Ponadto na posiedzeniach zarządu omawiano uwagi urzędu wojewódzkiego do budżetu miejskiego.

lowo omówił nadesłane uwagi i wypowiedział się za częściowym ich odrzuceniem.

P. wiceprezydent proponuje m. in. wstawienie do budżetu miast 35 tys. zł. na przeprowadzenie wyborów, sumę 30 tys. zł. jako bardziej zbliżoną do właściwych potrzeb. Co zaś się dotyczy zadania województwa obniżenia opłat za dozór lekarski na rzeźni o 21 tys. zł., zarząd miejski z uwagi na finanse miasta wysuwa propozycję zastosowania obniżki w wysokości tylko 10 tysięcy złotych.

Ponadto z cytowanych uwag województwa wynika, że władze nadzorcze wymagają utworzenia dodatkowego etatu farmaceuty w aptece miejskiej, wysuwając przytem zarzut, że zbyt mały etat apteki powoduje wypadki omyłki przy wydawaniu lekarstw.

Następnie p. wiceprezydent omówił zarzut zbyt wolnego wykonywania robót drogowych w mieście, wskazując przytem, że obecne możliwości miasta nie pozwalają na szybsze doprowadzenie do porządku dróg, przebiegających obszar prawie równy obszarowi Warszawy.

Co zaś się dotyczy wskazania przekalkulowania taryfy elektrycznej według zasad stosowanych zagranicą i w dzielnicach zachodnich, p. wiceprezydent wyraża obiektywne co do właściwości stosowania tego rodzaju kalkulacji u nas jako niebezpiecznej i zbyt ryzykownej i z tego powodu jest on za odrzuceniem wskazań województwa w tej mierze.

Na temat uwag województwa wypowiedzieli się krótko r. Fedorowicz i Czernihow, poczem na wniosek p. prezydenta upoważniono zarząd do odpowiedzi województwu na nadesłane uwagi z tem, że polecenie zwiększenia etatów w aptece miejskiej, jako nie odpowiadające interesom miasta, została nie zaskarżona do ministerstwa.

Jeśli chodzi o zarzut rzekomego trucia chorych lekarstwami, pochodzącymi z apteki miejskiej, zaakceptowano oświadczenie p. prezydenta, że powołana zostanie specjalna komisja, która zbada całą sprawę.

MILJON ZŁOTYCH NA INWESTYCJE.

Po uporaniu się z uwagami urzędu wojewódzkiego Rada uchwaliła upowa-

TELEGRAMY

ZMIANA NA STANOWISKU ATTACHE POLSKIEGO W HELSINGFORSIE.

HELSINGFORS. Dotychczasowy attaché wojskowy przy poselstwie R. P. w Helsinkach mjr. dypl. Gano, opuścił dnia 29 ub. m. placówkę, udając się do Warszawy. Na jego miejsce przybył mjr. dypl. Łoś.

JĘZYK LITEWSKI OBOWIĄZUJE W KŁAJPEDZIE

BERLIN. Niemieckie biuro informacyjne donosi:

Dyrektorjat Kłajpedy wydał zarządzenie, mocą którego zarówno wszyscy urzędnicy państwowi jak i funkcjonariusze stowarzyszeń publicznych i notariusze muszą na całym terenie kłajpedzkim władać obu językami, niemieckim i litewskim, i przedstawić w określonym terminie dowody tej znajomości.

URZĘDY NRA. PRZEDŁUŻONE.

WASZYNGTON. Prezydent Roosevelt przedłużył istnienie do 1. 8. urzędu do spraw pracy przy NRA., a także przedłużył bez terminu urzędy NRAj do spraw stalowych i włókienniczych.

Legalne istnienie tych urzędów wygasło z dniem dzisiejszym.

ZACIĄG OCHOTNICZY DO ARMJI U. S. A.

WASZYNGTON. Na terenie Stanów Zjednoczonych Ameryki północnej rozpoczął się dziś zaciąg ochotniczy do armji lądowej i morskiej.

Zaciąg ten oparty jest na programie podniesienia efektów, na co kongres przeznaczył 860 mil. dolarów. Biura werbunkowe mają dokonać zaciągu 47 tys. ludzi do armji lądowej i 11 tys. do marynarki.

PANNA LAVAL HRABINĄ DE CHAMBRUN

PARYŻ. Dzienniki donoszą o zaręczynach córki premiera Laval'a p. Jose Laval, która bawiła w Polsce podczas wizyty min. Laval'a w Warszawie), z hrabiną Rene de Chambrun, adwokatem nowojorskim.

Pochodzi on z rodziny La Fayette'ów i jest synem gen. de Chambrun, jednego z dowódców Marokka, Rene jest bratankiem ambasadora francuskiego w Rzymie.

znici prezydenta miasta do podpisania pożyczki na roboty kanał. - wodociągowe i budowę chłodni w mieście.

Z wyjaśnień udzielonych przy tej okazji przez p. prezydenta wynika, że Fundusz Pracy gotów jest przyznać Wilno około 300 tys. na roboty kanałowe i wodociągowe i odpowiednią sumę na wybudowanie chłodni.

Z uwagi na to, że koszt budowy chłodni był ustalony w swoim czasie na przeszło 400 tys. zł., Magistrat zwrócił się do Funduszu Pracy z prośbą o przyznanie miastu na powyższe cele sumy do 1 miliona złotych.

NA POMNIK MARSZAŁKA.

Jako ostatni punkt porządku dziennego figurował wniosek „prezydenta miasta o wyasygnowanie odpowiedniej kwoty na pomnik Marszałka.

W momencie, gdy p. prezydent przystąpił do odczytywania tekstu, cała Rada Miejska wstała i wysłuchała wniosku stojąc. Brzmiał on następująco:

„Zgón Wskresziciela Państwa i Wielkiego Wodza, który był drogowskazem naszemu pokoleniu, nakłada na cały kraj obowiązek godnego uczczenia i uwiecznienia Jego pamięci.

Pan Prezydent Rzeczypospolitej powołaj ogólnopolski Komitet uwiecznienia Pamięci Pierwszego Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego, Komitet Lokalny w Wilnie również się ukonstytuował.

Jako jedno z głównych ogniw uwiecznienia pamięci Marszałka przez całą Polskę, uchwalono budowę w jego mieście rodzinnym pomnika. Pomnik ten pod względem wartości artystycznej i powagi monumentalnej winien być godnym pamięci Wilna dla Wodza, który to Wilno wyzwolił i w którym serce swe złożył w ofierze.

Łącząc się z całą Polską w trosce nad godnym przekazaniem pamięci Marszałka przyszłemu pokoleniom, wnoszę o wyasygnowanie na cele budowy pomnika w Wilnie sumy 100 złotych”.

Po uchwaleniu tego wniosku p. prezydent o godz. 10-ej min. 15 zamknął posiedzenie z tem, że następne posiedzenie Rady odbędzie się 15 sierpnia.

Wcześniejšie zwołanie Rady nastąpiłoby w wypadku, gdy decyzja Rady okazałaby się niezbędną i niecierpiącą zwłoki.

PRACE ZWIĄZKU IZB P.-H. W DZIEDZINIE SOCJALNEJ

Odbyły ostatnio obrady Międzyzobowej Komisji Socjalnej Związku Izby Przemysłowo-Handlowych w Warszawie poświęcone były zagadnieniu dalszych prac samorządu gospodarczego nad reformą ubezpieczeń społecznych, przychem jako termin ostateczny do przedłożenia władzom opinii samorządu gospodarczego ustalono, z uwagi na okres urlopowy, początek sierpnia.

Ponadto Komisja opracowała swą opinię w sprawie projektu nowelizacji rozporządzenia o złobkach fabrycznych podnosząc daleko idące zastrzeżenia co do projektu rządowego, oraz wysuwając swe własne sugestje, co do dalszych linii rozwojowych niesienia pomocy niemowlętom zatrudnionych robotników.

Wreszcie Komisja opracowała wniosek, dotyczące zmiany obowiązujących dzisiaj przepisów o ubezpieczeniu praktykantów, uczniów i terminatorów, celem odciążenia zakładów pracy i zachęcenia przemysłowców i kupców do udziału w praktykach.

CIĄNIENIE DOLARÓWKI.

WARSZAWA. Dnia 1. 7. odbyło się ciążnienie „dolarówki”. Główne wygrane w dolarach padły na numery: 12.000 — 1224304. 3.000 — 10395 72622. 1.000 — 649092 679398 957270 985158 1103013 1305847.

„DAR POMORZA” W DRODZE DO SW. HELENY.

WARSZAWA. Statek szkolny „Dar Pomorza” wypłynął 26. 6. z portu Durban, Unji Południowo - Afrykańskiej, udając się w dalszą drogę wokół Przylądka Dobrej Nadziei na wyspę św. Heleny.

W Durbanie załoga była bardzo uprzejmie przyjmowana. Kapitan donosi telegraficznie, że na statku wszystko w porządku i wszyscy są zdrowi.

ŚMIERĆ ZNANEGO LEKARZA POLSKIEGO W PARYŻU

WARSZAWA. Z Paryża nadeszła wiadomość, że dr. Bolesław Motz, senator Rzeczypospolitej zmarł w ponie dziełek rano w Paryżu, w stałym miejscu swego zamieszkania, wskutek przebiegu choroby raka naczyń limfatycznych.

Motz był lekarzem chorób wewnętrznych, bardzo znanym i poszukiwanym w Paryżu.

BURZA W WOJ. KIELECKIM

KIELECE. Nad pow. kieleckim, w woj. kieleckim przeszła wczoraj burza z gradem. W 19 wsiach są zniszczone zasiewy nawet do 80 proc. Huragan przewrócił 40 stodół, 27 budynków gospodarczych, 3 domy mieszkalne, uszkodzając wiele innych. Straty wynoszą przeszło 700.000 zł.

Odezwa Pana Wojewody Wileńskiego do rybaków naroczańskich

INTERESY ICH MAJĄ BYĆ ZABEZPIECZONE

W czasie pobytu P. Wojewody Wileńskiego nad jeziorem Narocz spowodu podróży inspekcji miejscowa ludność rybacka zwróciła się do P. Wojewody z szeregiem prośb, dotyczących użytkowania rybołówstwa przez miejscowych rybaków na jeziorze Narocz. W związku z tem P. Wojewoda wydał w dniu 1-go lipca r. b. odezwę „do ludności, zamieszkałej nad jeziorem Narocz” — tej treści:

„Po rozpatrzeniu zgłoszonych do mnie w dniu 22-go czerwca r. b. prośb ludności rybackiej, zamieszkałej nad jeziorem Narocz, obwieszcza co następuje:

1) Jezioro Narocz podlega przepisom ustawy o rybołówstwie z dnia 7 marca 1932 r.

2) Z jeziora tego został utworzony obwód rybacki, który dnia 10-go kwiecień r. b. został przez Starostwo Powiatowe w Postawach prawomocnie wydzierżawiony Dyrekcji Lasów Państwowych w Wilnie.

3) Do czasu wyjaśnienia praw własności i praw wstępu do jeziora Narocz wypłata czynszu dzierżawnego do stanu wstrzymana, zaś po wyjaśnieniu tych praw czynsz dzierżawny po dzielony będzie pomiędzy osoby uznane za współwłaścicieli lub za mające prawo wstępu do jeziora.

4) Dla zabezpieczenia interesów ludności rybackiej, zamieszkałej przy jez. Narocz, niniejszem ogłaszam, że do umowy dzierżawnej były wprowadzone następujące punkty:

a) przy połowie ryb będzie zatrudniona tylko ludność miejscowa;

b) w okresie zimowy Dyrekcja Lasów Państwowych zatrudni przy połowie ryb według nie mniej niż 100 osób z pośród biednej ludności miejscowej.

Ponadto w porozumieniu z Dyrekcją Lasów Państwowych oświadczam:

1) Ludność rybacka, zamieszkała przy jeziorze Narocz będzie mogła łowić rybę własnymi przepisami narządami rybackimi, z wyjątkiem niewodów i podwołów.

2) Złowiona w ten sposób ryba będzie nabywana wyłącznie przez Dyrekcję Lasów Państwowych za gotówkę po cenach podawanych przez Nadleśnictwo państwowe Narocz do wiadomości zainteresowanych na 1 miesiąc naprzód;

3) Ludność zamieszkała nad jez. Narocz będzie mogła nabywać drobny rybek po cenie nie wyższej niż 5 gr.

TEATR MUZYCZNY „LUTNIA”

Dziś

„Kraina Uśmiechu”

Ceny letnie niższe

Delegacja z Trok

WILNO. Wczoraj w południe w pobliżu Urzędu Wojewódzkiego zatrzymała się w drodze powrotnej z Kalwarii pielgrzymka z Trok.

Wymioniona z pośród przybyłych delegacja udała się do p. wojewody i w czasie przyjęcia wyjaśniła, że chodzi im o ks. Małynicza, aresztowanego nie dawno przez prokuratora.

Delegaci otrzymali odpowiedź, że sprawa ks. Małynicza znajduje się w rękach władz sądowych, które mogą jedynie zdecydować co do dalszych jego losów.

Po wyjściu od p. wojewody delegacja udała się do J. E. Ks. Metropolity Jambrowskiego, gdzie również otrzymali posłuchanie.

Po powrocie delegacji pielgrzymka udała się do Trok.

SZEROKIE HORYZONTY

Nie samem powietrzem żyje człowiek w czasie letniego wypoczynku nie należy zapominać o twardych koniecznościach życiowych, o potrzebie zabezpieczenia sobie bytu.

Posiadanie losu Loterii Państwowej otwiera szerokie horyzonty i daje możliwość zdobycia takich środków, na jakie w innych warunkach pracy i oszczędności całego życia by nie starczyły. Zaś 33 Loteria, ze swem dodatkowym bezplatnym ciągnięciem gwiazdkom, hojny jest w znacznym rozmiarze.

Ciągnięcie II-jej klasy rozpoczyna się już 16 lipca. Czas więc już odnowić do tej klasy losy.

WYCIECZKI W WILNIE

WILNO. Wśród licznych wycieczek odbywających się w Wilnie w czasie ubiegłych dwóch tygodni wycieczka z Warszawy pod hasłem „Lano na ziemiach wschodnich” i wycieczka Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego ze Starachowic. We czwartek przyjeżdżają do Wilna kolejarze po morsej w liczbie blisko 250 osób.

za 1 kg., jednak wyłącznie na własne potrzeby bez prawa odsprzedaży, zaś zatrudnieni rybacy, z odwołanej przez siebie ryby otrzymają rybę drobną bezpłatnie w ilości do 30 kg. miesięcznie na każdego, również tylko na własne potrzeby bez prawa odsprzedaży”.

Dyrekcja Lasów Państwowych jako dzierżawca obwodu rybackiego, niezwłocznie rozpocznie układy z zainteresowanymi rybakami co do warunków połowu ryb ich własnymi narzędziami na jez. Narocz, w szczególności — co do rejestracji narzędzi rybackich, ustalenia miejsc połowu oraz punktów nabywania i sprzedaży ryby i t. p.

Wycieczka akademików po Europie

WILNO. Akademicki Związek Zbliżenia Międzynarodowego „Liga” organizuje w najbliższym czasie wycieczkę studentów wileńskich pod hasłem: Z rokiem i na rowerze po Europie południowej. Każdy uczestnik będzie zaopatrzony w rower i namiot.

Z Wilna pojedą studenci koleją do Cieszynej, poczem odbywać będą podróż na rowerach. Trasa prowadzi przez Olomuniec, Berne morawskie, Wiedeń, Graz, Maribor, Lublanę, Zagrzeb, Szybenik, Split, Dubrownik aż do głównego miasta Czarnogóry Cetynji. Stamtąd przez Sarajewo do Białogrodu. Z Białogrodu do Budapesztu pojedą uczestnicy statkiem, poczem znów na rowerach przez Słowację do polskiej Orawy na rowerach. Z południa Polski studenci wrócą do Wilna koleją.

Czas wycieczki obliczony jest na 6 tygodni, a całkowity koszt wyniesie zł.

DROBNA PRZYCZYNA, A DUŻO SZKODY

Niektóre gospodynie sądzą, że „zrobiły dobry interes” oszczędzając przy kupnie mydła kilka groszy. A jest wręcz przeciwnie, gdyż tanie mydło jest z wycieczką mało wartościowe i zawiera szkodliwe składniki, które niszczą bieliznę. Bielizna szybko się niszczy, jeżeli nie będzie prana stale dobrem mydłem.

Wyrobione z najlepszych surowców, łagodne w użyciu mydło Jeleni Schicht daje każdej gospodyni gwarancję, że bielizna jej przetrwa długie lata i będzie zawsze wyglądała jak nowa.

Dlatego przeczona gospodyni używa zawsze mydła Jeleni Schicht.

REKURS ROZWIĄZANYCH WŁADZ GMINY ŻYDOWSKIEJ.

WILNO. W dniu wczorajszym Urząd Wojewódzki otrzymał rekurs b. władz gminy żydowskiej w Wilnie przeciwko decyzji Starostwa, które jak wiadomo wyznaczyło komisaryczny zarząd gminy, rozwiązując jednocześnie poprzednią radę i zarząd.

PIELGRZYMKI DO KRAKOWA.

WILNO. Dnia 1 b. m. specjalnym pociągiem wyjechała z Wilna do Krakowa duża pielgrzymka, która złożyła hołd szcziłom Marszałka Piłsudskiego na Wawelu i weźmie udział w spyania kopca na Sowińcu. W skład wycieczki wchodzi m. in. także Rodzina Urzędnicza, której przewodniczący wicewojewoda wileński p. Jakowski. Wycieczka powróci do Wilna w dniu 4 b. m.

REMONT MOSTÓW

WILNO. W bieżącym sezonie etnini magistrat przeprowadzi restaurację mostów w mieście.

Kolejność restauracji ustali w najbliższym czasie odpowiednia komisja.

GŁOSNIKI W LOKALACH

WILNO. Wobec wyników nieporozumień władze wojewódzkie otrzymały wyjaśnienie, że na wstawienie głośnika w lokal publiczny niepotrzebne jest żadne zezwolenie, bowiem lokal publiczny nie należy traktować jako miejsca publicznego.

Kłótnia w rodzinie...

„Boże, chroń mnie przed przyjaciółmi, bo od nieprzyjaciół sam się obronię!” — powiada dowcipnie przysłowie. Zdarza się jednak, że własna rodzina groźniejsza być może nawet od tak zwanych przyjaciół!

Oto Abram Geller (Nowogródzka 2) właściciel straganu na Rynku Drzewnym, widząc że „pomoc” rodzinny wkrótce położy mu interes na obiełanki, poprowadził pracę samodzielną.

Odstawiona od „żobu” rodzinna do stała paroksyzmu szału i onegady przy puściła koncentryczny atak na ojca i żywiciele...

Madame Geller fachowo zabrała się do demolowania straganu, tłukąc jednocześnie pięścią małżonka, zaś starszy synalek wykonywał dywersję na flankach nieprzyjacielskich, wywijając toporem nad głową ojczulka...

Skończyło się — jak zwykle — polcją i protokółem...

Walcuk Mark-Otmy.

ŚWIĘTO 5 P. P. LEG.

WILNO. W dniu 4 lipca 5 p. p. Leg. obchodzi swe święto pułkowe ściśle w ramach wewnętrznych pułku.

W przeddzień uroczystości w dniu 3 lipca odbędzie się o godzinie 9 wiecz. w koszarach 1 Brygady Apeli Poległych przed pomnikiem poległych.

W dniu 4 lipca o godz. 7 rano nastąpi rozdanie odznak pułku

Zakończenie uroczystości złotych Kat. Stow. Młodzieży w Wilnie

W drugim dniu obrad Złotokatkiego Stowarzyszenia Młodzieży w Wilnie, cała praca przeniosła się do sekcji. Obradowały sekcje: religijno - wychowawcza, przysposobienia rolniczego,

oświatowa i wychowania fizycznego. Równocześnie odbyły się doroczne obrady Zjazdów Delegowanych.

Wieczorem w parku fundacji Montwiłowskiej odbyła się przy blasku ognia sztucznych wieczerznic złożeń, w czasie której delegacje poszczególnych oddziałów wystąpiły z przygotowanymi przez siebie uroczystościami w postaci tańców regionalnych, pieśni ludowych i t. p.

W dniu 1-go b. m. wszyscy uczestnicy zlotu odbyli pielgrzymkę do Kalwarii, gdzie po zakończeniu nabożeństwa odbyło się pod gołębem niebem zebranie złotych, na którym uchwalono przygotowane na obradach poszczególnych sekcji rezolucje złotych.

Zajście w kinematografie

WILNO. W jednym z kinoteatrów przy ul. Wielkiej w czasie seansu uległa nagle atakowi niepoczytalności siedząca na widowni niejaka Adela Suchodolska.

Dziewczyna pod wpływem szału, poczęła rzucić się na sąsiadów, wy-

Wypadek na przystani statków

WILNO. Wracająca z wycieczki do Werek p. J. Olszewska, pracowniczka f. Złatkowicza, schodząc ze statku na przystani przy ul. Arsenalskiej została przygnieciona kadłubem

Samobójstwo poszłak. o podpalenie

WILNO - TROKI. W lesie maj. Czerwony Dwór, gm. rzeszańskiej należąco zwłoki wisteł Michał Stankiewicz, lat 58, mieszkaniec wsi Ryliński, gm. rzeszańskiej. Winy osób trze-

cich nie stwierdzono. Brat Stankiewicza podejrzewał go o podpalenie jego zabudowań, czem się Michał Stankiewicz bardzo przejął i nosił się z zamiarem popełnienia samobójstwa.

Włamanie do K. K. O. w Postawach

POSTAWY. W nocy z 30 na 1 bm. w Kasie Komunalnej w Postawach zostało dokonane włamanie przy pomocy

statku nak silnie, że doznała zgniecenia żeber i złamania nogi.

Poszwankowaną przewieziono do szpitala.

„raka” do ogniotłowej kasy. Sprawców narazie nie ustalono. Nie ustalono również wysokości strat.

ZARZĄD OKRĘGOWY POLSKIEJ MACIERZY SZKOLNEJ W BARANOWICZACH

ogłasza zapisy do średnich czteroletnich szkół zawodowych Koedukacyjnej Handlowej i Męskiej Drogowej.

Warunki przyjęcia: ukończenie 7-mioklasowej szkoły powszechnej lub 1 kl. gimnazjum (3 klasy starego typu)

Wiek 14 — 18 lat.

Oplaty: — wpisowe do Handlowej — zł. 10. Drogowej — zł. 15.

Czesne: — 25 zł. miesięcznie — rocznie 250 zł.

Zapisy przyjmuje i informację udziela kancelaria obu szkół — ul. Senatorska 121 — codziennie (prócz świąt) od godz. 9.15.

EGZAMINY WSTĘPNE: w Szkole Handlowej z języka polskiego i matematyki — 2 września, w szkole Drogowej z polskiego, matematyki i rysunków — 2 września.

CHODZĘ PO MIEŚCIE

Komunikacja na drodze werkowskiej przerwana!

WYRWA POD TRYNAPOLEM. —

Przed paru miesiącami donosiliśmy na tem miejscu o poważnym uszkodzeniu drogi do Werek. Mianowicie tuż za lasem Kalwaryjskim, w okolicy Trynapolu, tam, gdzie droga przebiega brzegiem Wilji, podczas wiosennego przyboru wód, rzeka tak daleko podmyła brzeg, że droga została przecięta głębokim wąwozem kilkunastometrowej szerokości i komunikacja kołowa została całkowicie przerwana!

Jedynie przy murze kościółka w Trynapolu most półmetr. szerokości pasemko gruntu przez które z trudem mogli przejść pojedynczą przechodnie.

W ten sposób mur kościelny, został poważnie zagrożony, tembardziej, że piaszczysty grunt wciąż się osuwał!

Niestety alarmy nasze z tej racji zostały zlekceważone i podczas ostatniej burzy nocnej, połączonej z gwałtowną ulewą, stało się to, co można było przewidywać: wysoki mur kościelny, między kapliczką z obrazem Matki Boskiej a kościołem, runął na przestrzeni jakichś 10 metrów do znajdującej się pod nim wyrwy w drodze, przyczem po obu stronach przerwy w murze odrywają się i spadają wół

coraz to nowe partie muru!

Do powyższej katastrofy przyczyn-

wych i odmarsz na nabożeństwo.

O godz. 9 rano — nabożeństwo żałobne w kościele garnizonowym za duszę s. p. Marszałka Piłsudskiego.

O godz. 10.30 — hołd przed urną z sercem Marszałka;

O godz. 13 — obiad żołnierski.

Osobne zaproszenia nie będą rozsyłane.

Dnia 3 lipca w dziesiątą rocznicę zgonu, za spókoj duszy Fundatora Biblioteki Państwowej im. Wróblewskich

TADEUSZA WRÓBLEWSKIEGO

odbędzie się żałobne nabożeństwo w kościele św. Jana o godz. 9-ej rano, na które zaprasza bibliotekarzy, bibliofilów, oraz krewnych, przyjaciół i znajomych Zmarłego

Dyrekcja Biblioteki Państwowej im. Wróblewskich.

KRONIKA WILEŃSKA.

WTOREK
Dziś
Mysajnarit
Jutro
Anatolusza

Wschód słońca g. 2.48

Zachód słońca g. 7.56

SPOSTRZEŻENIA ZAKŁADU METEOROLOGICZNEGO U. S. Ł. W WILNIE.

z dnia 1 lipca 1935 r.

Cisnienie średnie 765

Temperatura średnia + 17

Temperatura najwyższa + 22

Temperatura najniższa + 13

Opad: około 10,8

Wiatr: południowo- zachodni.

Tendencja: zwyżkowa.

Uwagi: pogodnie.

PROGNOZA POGODY WEDŁUG OFICJALNYCH DANYCH PAŃSTWOWEGO INSTYTUTU METEOROLOGICZNEGO W WARSZAWIE.

do wieczora 2 lipca 1935 r.

Pogoda w dalszym ciągu słoneczna ze skłonnością do burz.

Bardzo ciepło.

Naogół słabe wiatry z północy - wschodu na wschodzie i ze wschodu oraz południowo - wschodu w pozostałych okolicach kraju.

W ciągu dni najbliższych trwać będzie na ziemiach Polski pogoda słoneczna i bardzo ciepła, jednak ze skłonnością do burz.

DIYURU APTEK

Dziś w nocy dyżurują apteki: Miejska (Wileńska 23), Chomiczewskiego (W. Pohulanka 25) Chrościńskiego (Ostrobramska 28) Filmomowicza (Wielka 29) oraz wszystkie na peryferiach prócz Snipszek.

URZĘDOWA.

— Przyjęcia u p. wojewody. W dn. 1 b. m. z racji odbywającego się synodu ewangelicko - reformowanego przed stawicielem synodu w osobach: generalnego superintendenta ks. Michała Jastrzebskiego, prezidenta synodu Bronisława Irzyckiego - Hermana oraz przewodniczącego synodu p. Florjana Świdły, złożyli wizytę p. wojewodzie wileńskiemu Jaszczółtowi oraz podziękowanie za udział w uroczystościach z powodu synodu.

MIEJSKA

Z dniem 1 lipca zostały uruchomione autobusy przez firmę „Grodzińska Spółka Autobusowa w Grodnie, ul. Mickiewicza 2” ze zmianą rozkładu jazdy:

— Odchodzą z Wilna do Grodna o godzinie 6,14

— Odchodzą z Wilna do Radunia o godzinie 10,30, 18; w dni czwartkowe — do Radunia o godz. 9.

— Strajk cecerów Żydów. Wczoraj zastrajkowali cecerzy w drukarniach żydowskich. Wobec tego pisma żydowskie w dniu dzisiejszym nie ukażą się.

— Likwidacja pisma. Z dniem 1 lipca r. b. przestaje wychodzić wileński dziennik „Nowiny Codzienne”.

UNIWERSYTECKA

— Promocja. We wtorek, dnia 2 lipca o g. 12-ej w południe w auli Kolumbowej Uniwersytetu odbędzie się promocja na dyplomowanego artystę-malarza absolwenta Wydziału Sztuk Pięknych U. S. B. p. Domarewa Nikołaja Wstęp wolny.

— Biblioteka uniwersytecka w Wilnie w okresie wakacyjnym 1935 r. czynna będzie w lipcu i w drugiej połowie sierpnia w godz. 9 do 15-ej. (Wypożyczalnia od 12 do 14-ej). Od 1 do 15 sierpnia będzie Biblioteka zamknięta dla publiczności.

KOLEJOWA

— Studenci lotewscy na praktyce w Dyr. Kol. Wil. Na zasadzie wzajemności przyjechało do wileńskiej dyrekcji kolejowej na praktykę dwóch studentów lotewskich, oraz poraz pierwszy mają niebawem przybyć z Niemiec dwaj niemieccy akademicy.

— Bawi w Wilnie prezes wyższej komisji dyscyplinarnej przy ministerstwie komunikacji Stefan Podworski. Poza sprawami służbowymi Podworski, jakoby bitny krajoznawca, interesował się rozwojem regionalnego ruchu wycieczkowego, badając również sprawę wyrobów ceramicznych i tkanin wileńskich.

— Dyrektor Banku Gospodarstwa Krajowego p. Ludwik Szwykowski rozpoczął z dniem 1-go lipca urlop wypoczynkowy. Zastępować go będzie zastępca kierownika oddziału p. Bardaro.

— „Polacy z zagranicy” odwiedzają Wilno. W pierwszej połowie lipca od-

będzie się w Warszawie zlot młodzieży polskiej z zagranicy, organizowany przez Światowy Związek Polaków z Zagranicy.

Po zlocie rozjedzie się młodzież grupami w różne strony Polski. Już obecnie jedna z takich grup, mianowicie 60 ślązaków z Czechosłowacji wyraziło życzenie odwiedzenia Wilna.

Wycieczka ta przyjeżdża do Wilna dnia 15. 7. Zaznaczyć należy, że władze czeskie czyniły wielkie trudności w wyrobieniu paszportów, a wreszcie ograniczyły ściśle czas trwania wycieczki i wysokość wywożonych dewiz.

TEATR I MUZYKA.

— TEATR MUZYCZNY „LUTNIA” „Kraina uśmiechu” F. Lehara. Dziś o godz. 8 m. 30 zespół artystów oper. pod dyr. Z. Wojciechowskiego gra w dalszym ciągu egzotyczną, pełną przedziwów i oroków, melodyjną operetkę Lehara „Kraina uśmiechu”, która odniosła sukces artystyczny i cieszy się wielkim powodzeniem.

W rolach głównych zbiera zasługę nieoklaski J. Fontannówna, M. Kisielewska, K. Czarnecki, S. Winicki.

Kierownictwo muzyczne dyr. Z. Wojciechowskiego. Ceny letnie — niższe, wycieczki korzystają z ulg biletowych.

— TEATR MIEJSKI POHULANKA. Dziś, we wtorek dn. 2 lipca przedstawienie w Teatrze na Pohulankę zawieszono.

— MIEJSKI TEATR LETNI W OGRÓDZIE PO - BERNARDYNSKIM. Ostatnie przedstawienie „Hurra jest chłopczykiem”. Dziś, we wtorek dn. 2-go lipca przedstawienie raz świetna farsa wiedeńska „Hurra jest chłopczykiem” — z pp: Su chećka, Sciborowa, Dejunowiczem i Węgrzynem w rolach naczelnych. Jutro, w środę dn. 3 lipca „Hurra jest chłopczykiem” po raz ostatni. Ceny niższe.

Występy Zespołu L. Sempolniskiego. Od czwartku dn. 4 lipca w Teatrze Letnim rozpoczyna występy L. Sempolniski ze swoim zespołem. Występy ulubieńca Wilna, który wciągnął szeregi sezonów letnich cieszył się zawsze zasłużonym powodzeniem i obecnie wzbudzają duże zainteresowanie. Doskonale zespół, świetny program pt. „Witajcie nam”, artystyczny poziom widowisk, wszystko to łączy się z miłą beztrudną zabawą. Ceny miejsc zwyczajne. Kupno i bilety bezpłatne — nieważne.

Teatr Pohulanka. Od soboty (dn. 6 lipca) grana będzie świetna komedia pt. „Codziennie o 5-ej” w reżyserji Jana Boneckiego. Ceny miejsc niższe.

Park im. gen. Żeligowskiego — Koncert Anieli de - Dessau. Dziś, we wtorek dn. 2 lipca o godz. 8 m. 45 w. odbędzie się nieodwołalnie koncert znanej śpiewaczki Teatru Wielkiego w Moskwie Anieli de — Dessau, która wykona arje operowe Pucciniego, Czajkowskiego, Mussorgskiego i pieśni Giergo, Kaszewarowa, Griega i in., z udziałem wyborowego skrzypka — wilenianina Ignacego Stotowa, członka berlińskiej Filharmonji Szczegóły w programach. Ceny zwyczajne.

— TEATR REWJA. Dziś, we wtorek 2 lipca — po raz 2-gi rewja XXVIII p. t. „Mama nie pozwala” w brawurowym wykonaniu nowego zespołu, który wstępnym bojem zdobył sobie miar w licznie zebranej publiczności.

— TEATR REWJA. Dziś, we wtorek 2 lipca — po raz 2-gi rewja XXVIII p. t. „Mama nie pozwala” w brawurowym wykonaniu nowego zespołu, który wstępnym bojem zdobył sobie miar w licznie zebranej publiczności.

— TEATR REWJA. Dziś, we wtorek 2 lipca — po raz 2-gi rewja XXVIII p. t. „Mama nie pozwala” w brawurowym wykonaniu nowego zespołu, który wstępnym bojem zdobył sobie miar w licznie zebranej publiczności.

— TEATR REWJA. Dziś, we wtorek 2 lipca — po raz 2-gi rewja XXVIII p. t. „Mama nie pozwala” w brawurowym wykonaniu nowego zespołu, który wstępnym bojem zdobył sobie miar w licznie zebranej publiczności.

— TEATR REWJA. Dziś, we wtorek 2 lipca — po raz 2-gi rewja XXVIII p. t. „Mama nie pozwala” w brawurowym wykonaniu nowego zespołu, który wstępnym bojem zdobył sobie miar w licznie zebranej publiczności.

— TEATR REWJA. Dziś, we wtorek 2 lipca — po raz 2-gi rewja XXVIII p. t. „Mama nie pozwala” w brawurowym wykonaniu nowego zespołu, który wstępnym bojem zdobył sobie miar w licznie zebranej publiczności.

— TEATR REWJA. Dziś, we wtorek 2 lipca — po raz 2-gi rewja XX

'Śmierć „szarmanki“

(Reportaż z życia kataryniarzy)

Kataryniarz... Katarynka... Jakże to odległe dziś pojęcia, jakże zamierzchłe wspomnienia!

„Zamymne“ tony „szarmanki“, często przy wórze zawodzącego fałszywie sopranu lub dyszanta; małpka na łanieszku albo nasepiona papużka, wyciągająca kartki z wórzebami; wiewiórka lub świnki morskie jako atrakcje dodatkowe, a zarazem wierni towarzysze niedoli swych koczujących panów, — wszystko to zjawy przeszłości, dzieciństwa, bepotrzebnie zatopione, Atlantydy przedwojennych lat...

Niegdyś popularni i mile widziani wśród stęsknionych za muzyką i rozrywką prostaków, kataryniarze, niemożemy opryskliwy stróż niezasadnie ich z podwórza kamienicy, w której ktoś „delikatny“ nie znoślił jęszczywego piśnienia „szarmanki“ czuli się władani dusz, niejedna sen tymentalna kucarka, skręcała nieszczęśliwie włościanka spłakała się przy dźwiękach żałosnej „Razuk“, rzuciła niedzielną do czapki...

Dziś „szarmanszczyk“ to okaz szczerbawy, zanikający, a „ostatnich Mohikanów“ tego zawodu coraz to trudniej jest spotkać, tak, że nieraz miesiąc lub kilka upływa, zanim się ujrzy przełotnie na ulicy któregoś z nich!

Epoka samolotów, samochodów i poeigzów elektrycznych nie sprzyja zachowaniu tego gatunku ludzkiego, którego egzystencja była ściśle uzależniona od spokojnego, leniwego tempa życia czasów przedwojennych. To też w okresie powojennym szeregi kataryniarzy topniały niepostrzeżenie z roku na rok, kurcząc się wkońcu do garści niedobitków...

GROŹNI KONKURENCI „SZARMANKI“

Pomijając już zabójcze tempo życia, do współzawodnictwa z kataryniarzami o względy publiczności wystąpił szereg groźnych konkurentów: zmałpowane w zagranicznych filmach zespoły śpiewacze rewellersów podwórzowych, śpiewających modne „preboje“ rewolwe przy akompaniamencie gitar i banjo; muzyka jazzbandowa po eukuriach i knajpach; wędrowni śpiewacy przy wórze harmonij;

NOWE KSIĄŻKI

Nr. 24 Feliks Burdecki. Lot w stratosferę. Popularyzator ientuzjasta wiedzy przyrodniczej, dr. F. Burdecki opracował temat, który niewątpliwie zaimte resuje młodych czytelników, bo o lotach w stratosferę wiele się mówi w ostatnich czasach, natomiast ogół nie ma dokładnego pojęcia ani o samej stratosferze, ani o warunkach lotów.

Nr. 25 Kornel Makuszyński. Uśmiech Lwowa. Kto może opowiedzieć o Lwowie dokładniej, ciekawiej, dowcipniej i serdeczniej, niż Makuszyński? A więc stwierdzmy krótko: doskonała książeczka!

Nr. 29. Ewa Szelburg — Zarembina. Tajemnica Czeremoszu. Jest to część pierwsza opowiadania z życia na Poku. Mimo zarysowane typy ludzi oraz piękne opisy przyrody, a przedewszystkiem ciekawa akcja tworzą całość nie przeciętnej wartości.

Nr. 31 Mieczysław Krzypkowski. Rozbitkowie z Czelusina. Dzieje słynnej wypawy profesora Schmidta.

Nr. 34. Jan Grabowski. Skarb na Sumatrze.

WŁODZIMIERZ DŁUGOSZOWSKI. Wiosłarstwo. Warszawa 1935. Główna Księgarnia Wojskowa.

Autor zebrał w tym dziele compendium wszelkich wiadomości, dotyczących się wiosłarstwa, a zatem: o sprzęcie wiosłarskim, o nauce wiosłarstwa, o ruchu na drogach wodnych i przepisach porządkowych, o zachowaniu się w niebezpiecznych wypadkach, o treningu, o regatach, o turystyce wiosłarskiej, wreszcie o historii wiosłarstwa.

Najszersze rozdziały (po przeszło 100 stron liczące) poświęcone są nauce wiosłowania oraz treningowi. Dzięki osobistemu doświadczeniu, dzięki współpracy z trenerami i w zagranicznej literaturze fachowej udało się autorowi stworzyć bogate i głębokie źródło wszelkich wiadomości o wiosłarstwie, czem znakomicie się przysłużył naszej literaturze sportowej. Książka powinna się znaleźć w rękach każdego wodniaka i w każdej bibliotece klubowej.

nij; gramofony elektryczne i patefony, wreszcie najgroźniejszy wróg radości!

Ten ostatni wynalazek, niosący ludzkie słowo, śpiew i muzykę do najbardziej odległych osiedli i najdalszych lepiank, wywołał istną inflację tonów: wypełnił dźwiękami do mostwa ludzkie od suteren aż po poddasza, zaś przy pomocy głośników radiowych zalewał melodyjnym hałasem dziedzińce, ulice i place, wibrując ponadto w zadymionym powietrzu piwniami, barów i pomniejszych cukierenek!

W rezultacie „szary człowiek“, którego głód dźwięków zaspokojony został z nadwyżką przez dobrą muzykę w artystycznym wykonaniu, odwrócił się do lubianej dawniej katarynki, która raptem znalazła się mu niedługo, prymitywną i śmieszoną...

WYMAGANE FORMALNOŚCI

Jakimi przepisami obwarunkowane jest wykonywanie zawodu kataryniarza?

Otóż, obowiązują ich formalności te same, co i ogół grajków i muzykantów podwórzowych.

Przedewszystkiem winien taki kandydat złożyć podanie o zezwolenie na wykonywanie zawodu kataryniarza w odpowiednim wydziale Starostwa. Złożenie tego podania związane jest z opłatą kilkuzłotową, od której niszczona papiet może być zwolniony w wypadku przedstawienia świadectwa ubóstwa.

Przy udzielaniu zezwoleń badana jest przedewszystkiem moralność potenty, chodzi bowiem o uniemożliwienie przemycania się do szeregów artystów podwórzowych elementów przestępczych: kryminalistów, wyrotołów, majęcych w ten sposób ułatwione zadanie...

Pozatem nie udziela się tego rodzaju zezwoleń osobom, posiadającym jakieś inne źródło zarobku, lub środki utrzymania...

WYWIAD Z „MOHIKANINEM“

Po dłuższych bezowocnych poszukiwaniach kataryniarza, spotykamy wreszcie jednego z ostatnich reprezentantów tego ginącego zawodu. Jest to stary Żyd z wynędzniałą twarzą i rudymi włosami i zarostem...

W wyszarzanych od starości oczach — odbłaski mąk, nieskończonych alafasferowych wędrówek, i jakas surowa, zastarzała boleść.

Ciężko czapią po chodniku niedole, stare nogi w zakurzonych buciorach; nędzna, chuda postać, zgarbiona pod ciężarem dźwiganej na plecach katarynki; w jednym ręku kłatka z morską świnką, w drugiej — zydelek składany, na którym ustawia katarynkę podczas produkcji...

Nawijamy pogawędkę...

OD 7-ej RANO.

— Pewnie już wracacie do domu? — zapytujemy starszaka, jest bowiem godzina 8-ma wieczór.

— Tak, już idę do domu! —

— A wczesnie wychodzicie na robotę?

— O siódme rano!

— Gdzie się wam lepiej powodzi, na przedmieściach czy w centrum?

— Teraz to wszędzie wijechali, to ja chodzę po letniskach pod miastem.

— Pewnie wam ciężko tak chodzić? Wiele macie lat?

— Nu, pewno co ciężko, już mnie 67 lat, ale co robić, trzeba jakoś żyć?!

— Czy macie kogoś na utrzymaniu?

— Sieć osób familie!

BYŁO 35, ZOSTAŁO 3!

— Ilu teraz jest w Wilnie kataryniarzy?

— Tsi!

— A wielu było przed wojną?

— Tsi! —

— Ocz się stało z resztą?

— Nu, jedne pomiciali, inne przestali chodzić z katarynką, a wiele po wojnie wijechali uw Kowno, Grodno, i do Warszawy!

— Nie robią wam żadnych trudności?

— Nie! Mnie tu wszędzie znają, już tyle czasu uw Wilnie!

ILE ZARABIA?

— No, a wiele zarabacie dziennie?

— Różnie! Złoty, dwa, biwa, że i tsi!

— A wiele wam dają za granicę?

— 5 groszy, 10, 20...

— Czy dają czasem mniej niż pięć?

— Dają i po 2 i 4... Nu, co robić biedne ludzkie, nie mogą więcej, a nie chcą słuchać muzyki za darmo!

„MARUSIA“, POLKA i „ŻIDOWSKIE“ TEZ!

— Czy dużo macie płyt?

— Siedem płatek!

— A jakie macie utwory?

— Nu, „Marusia“ jest — takie piosenki, polki jest, wale, i żydowskie też!.. I „kamarinski“ jest! — dodaje po chwili...

— A „Razhuki“ nie macie?

— Nie! „Razhuki“ niema!

— Nie dokupowywaliście sobie jakichś nowych płyt?

— Nie! Tylko te, co byli do instrumentu dodane przy kupowaniu!..

ZIMA NAJGORZEJ!

A zimą także chodziecie?

— Chodzę! Wtedy to najgorzej! Osobliwie uw mrozi!..

— Oj, tak, zima to najgorszy czas dla nędzarzy! Marznie wówczas małpka lub papużka, marznie jej biedny pan!.. Steżący dzień z trudem wyciąga bilecki, zdrętwiała z chłodu ręka z wysiłkiem porusza korbę katarynki...

Żegnamy się wreszcie i gdy patrząc wstyd za odchodzącym, czemuś przypominają mi się smutne strofki „Szarmanszczyka“ Wertyńskiego:

„Płaczcie staroje niebo,
„Moezito dojdź obiejkanku,
„Pożytni aktrissu,
„S utomlonym licem...“

Józef C-ski.

TEGOROCZNI MATURZYŚCI

PANSTWOWE GIMN. MĘSKIE IM. A. MICKIEWICZA W WILNIE.

Typ humanistyczny: Alfes Emanuel Alperowicz Izrael, Bastosiewicz Leonard, Berlin Lwa, Białoguski Michał, Bucowski Jerzy Mieczysław, Czeglik Józef, Ejsurowicz Gerszon, Franciewicz Bolesław, Giedris Zenon, Karp Edward, Kejl Władysław, Kieziels Wilhelm Waldemar, Kucuk Wacław Stefan, Markiewicz Wacław, Mengird Roman, Nagrodzi Wincenty Leszek, Paszkiewicz Wiktor, Radycki Franciszek, Ruszczyk Zygmunt, Sawicki Robert, Sawkowski Wiktor, Sobolewski Stanisław, Sokolowski Piotr Stawewicz Włodzimierz, Stankiewicz Włodzimierz, Stasiwicz Czesław, Szwykowski Jan Ludwik, Wolejko Czesław, Zapaśnik Stanisław Józef.

Typ klasyczny — nowy: Balberski Mejer, Bobicz Michał, Borowy - Borowski Henryk Piotr, Ciechanowicz Olgierd Czarnecki Adolf, Czesnakowicz Wacław Domowicz Leon, Gospodarz Zbigniew Grodziewicz Wacław, Januszewski Marian, Jeleniewski Edmund, Korolow Włodzimierz, Kuczyński Dionizy, Kudzin Michał, Łam Leonid, Małachowski Ignacy Franciszek, Markiewicz Władysław, Rotkiel Zbigniew, Speicher Edmund, Wojciuk Mieczysław, Wołodko Leon, Zaleski Bogusław.

ZA KULISAMI EKRANU

We wszystkich pismach kinowych aż się roi od tytułów nowych filmów, już nakręconych lub zapowiadanych na sezon 1935 - 36. Wybierzmy ciekawsze.

— Czy macie kogoś na utrzymaniu?

— Sieć osób familie!

— Tsi!

— A wielu było przed wojną?

— Tsi! —

— Ocz się stało z resztą?

— Nu, jedne pomiciali, inne przestali chodzić z katarynką, a wiele po wojnie wijechali uw Kowno, Grodno, i do Warszawy!

— Nie robią wam żadnych trudności?

— Nie! Mnie tu wszędzie znają, już tyle czasu uw Wilnie!

— Ile zarabacie dziennie?

— No, a wiele zarabacie dziennie?

— Różnie! Złoty, dwa, biwa, że i tsi!

— A wiele wam dają za granicę?

— 5 groszy, 10, 20...

W teren i na torach

Bokser Paolino na lotnisku w Berlinie



Przybycie słynnego boksera hiszpańskiego do Berlina.

Lipiński wygrywa czwarty etap wyścigu do morza polskiego

STAROGARD. Po jednodniowym odpoczynku w Gdyni i udziale w Święcie Morza, kolarze wyruszyli w dalszą drogę. Czwarty etap prowadził z Gdyni do Starogardu. Pogoda dopisała. Upał tylko nieco dokuczał zawodnikom. Na starcie tłumy publiczności zgęźniały odjeżdżających zawodników. Przez pierwsze kilometry prowadzi Lipiński, dyktując tempo 45 km. na godzinę. Za nim trzyma się emigrant francuski Napierała, natomiast Kapiak Józef, zwycięzca pierwszego etapu, naderwał sobie ścięgno i wskutek tego pozostał daleko w tyle. Inni zawodnicy rozbijają się na szereg grup. W czołówce przez pewien czas trzymają się Rurański, Bober i Jamroga, ale w Wejherowie nie wytrzymują tempa i odpadają. Na trzecim kilometrze za Wejherowem emigrant belgijski Praczyk, jadący poza konkursem, przebiega gumę. Jego los podzieli i Konopczyński.

W okolicach Wejherowa Kapiak Józef upadł na wirażu, i spowodował tkliewy ból, a i poprzednio naderwanego ścięgna, musiał się wycofać z biegu. Po przebiegu 70 km, wycofuje się również i Praczyk.

Na 80-ym kilometrze Olecki przebiega gumę i traci czas. Prowadzenie obejmuje Lipiński. Za nim jadą Kielbasa i Ignaczak, przyczem odległość między czołową a pozostałą stawką stale wzrasta.

Przed Starogardem grupa Oleckiego myli trasę, a później, po wyjaśnieniu sytuacji, zawraca i oczywiście traci cenny czas.

Za Skaryszewem Lipiński ucieka, a na 3 km. przed metą, rozpoczyna morderczy finisz, którego nie wytrzymał Kielbasa. Lipiński przybywa też pierwszy do mety w czasie 4:44,38,2.

Dalsze miejsca zajmują: W ogólnej klasyfikacji wyścigu prowadzi w dalszym ciągu Kielbasa (Fort Bema) w ogólnym czasie — 22:03,57,8.

2. Lipiński (Skoda) 22:08,55,2
3. Napierała (Francja) 22:29,05,4
4. Ignaczak (Prąd) 22:42,02,2
5. Bober (Orkan) 22:44,45,8

Ogółem wystartowało z Gdyni 31 zawodników, a przybyło do Starogardu 27.

Kłopoty Walasiewiczówny

Jak wiadomo, niedawno amerykańska Federacja Lekkoatletyczna zawiesiła Walasiewiczównę na miesiąc za to, że wzięła udział w zawodach w Buffalo razem z zawodowcami. Kara to spotkała Walasiewiczównę mimo, że dotychczas inni zawodnicy grają w baseball razem z zawodowcami, a nikogo za to nie ukarano. Obecnie Walasiewiczówna podobno grozi znowu zawieszenie ze strony amerykańskiej Federacji Lekkoatletycznej, a to dlatego, że nie wzięła udziału w zawodach lekkoatletycznych w St. Louis, mimo, że Walasiewiczówna zawiadomiła organizatorów na kilkanaście dni przed zawodami, że nie będzie mogła startować ze względu na egzamin i za kaz kierownictwa szkoły. Sprawa ta w oświetleniu Stanisławy Walasiewiczówny zamieszczonem w jednym z polskich dzienników nowo — yorskich (Wiadomości Codzienne) przedstawia się następująco:

„Po powrocie z Provo, Utah — pisze Walasiewiczówna — czekało już na mnie zaproszenie z St. Louis Athletic Club, które bez namysłu przyjąłem, bo chciałem i tam zdobyć nowe rekordy. Nie zastanawiałem się atoli, że przecież uczęszczałem do High School i że nadchodziły egzaminy, więc będę musiał podołać się regularnej pracy szkolnej, aby przejść egzamina. To też, gdy udałem się do Dyrektorki Szkoły, aby dostać pozwolenie na zawody w St. Louis, ta mi wzięć powiedziała, że nie będę mógł się udać na zawody sportowe, jeżeli chcę ukończyć szkołę. Wobec tego wysłałem zaraz do wspomnianego klubu atletycznego w St. Louis odpowiedni list z wytłumaczeniem sprawy, że mimo najlepszych chęci nie będę mógł przybyć do St. Louis na zawody bo nadchodzi egzamina.

Klub Atletyczny nie chciał uznać mego wytłumaczenia, ale koniecznie do magali się mego przyjazdu, dowodząc, że mój występ byłby zapowiadany w prasie i wobec tego odwołać go nie mogą. Wysłałem dalsze listy i prosiłem aby uwzględniono moje stanowisko, ale i to było na próżno. Następnie dyrektor ka szkoły wysłała także list do wspomnianego klubu, jednakowoż, klub mający tylko własne cele i zyski na oku a szczerze gólnie zyski jakiegokolwiek mego przyjazdu do St. Louis przyniósł, gdyż spodziewano się 10 tys. ludzi na tych za-

wodach — nie chciałem mnie zwolnić z występów, a kiedy kategorycznie odpi sałem, że przybyć nie mogę — ogłosił że zlekam się współzawodniczek Helen Stephens i dlatego nie przyjeżdżam do St. Louis. Było to kłamstwo, ale nie ślęty tak sprawa poszła do prasy, bo jakkolwiek na 10 dni przedtem wysłałem im jasne wytłumaczenie sprawy, jak się rzecz ma, nie podali mego listu ani wytłumaczenia do prasy.

Zato zaś że postawiłem moją naukę i egzaminy wyżej od ich zawodów — zażądali od A. A. U. aby mnie... zdyskwalifikowano jako amatorkę.

Dowiedziawszy się o tem, natychmiast napisałem list do p. Ferrisa, głównego sekretarza Krajowego A. A. U. z wytłumaczeniem, przesyłając mu duplikaty całej korespondencji przeprowadzonej z Klubem.

Od tego czasu wszystko uciło i nie wiem — co z tym fantem zrobić. Widać atoli, że komuś jest sola w oku, że występuję w polskich barwach dlatego za wszelką cenę chcą mnie zdyskwalifikować jako amatorkę.

Amerkańska Federacja Lekkoatletyczna dotychczas nie powzięła decyzji w tej sprawie. Walasiewiczówna, jak wia domo, tymczasem opuściła Amerykę udając się spowrotem do Polski.

U nas i gdzieindziej

KRAKÓW. W mistrzostwach klasy „A“, prowadzący w tabeli Zwierzyniec K. S., po zwycięstwie walcu uległ drużynie Podgórze 2-1 (1:1), dzięki czemu Podgórze wysunęło się na pierwsze miejsce w mistrzostwach klasy „A“ okręgu krakowskiego.

KANSAS CITY. W zawodach lekkoatletycznych w Kansas City młodzianka Amerykańska Stephens uzyskała ponownie na 100 m. czas 11,6 sek. bijąc rekord światowy Walasiewiczówny o 0,2 sek. Od nieoficjalnego rekordu Walasiewiczówny (11,7) czas ten jest lepszy o 0,1 sek.

MOSKWA. Na Czerwonym Placu w Moskwie odbyła się w niedzielę doroczna rewja sportowa w której wzięło udział około 120 tys. sportowców. Na dziedzińcu 10 tys. ludzi na tych za-

Mauermayer bije po raz czwarty rekord światowy Wajsołwny

BERLIN. Na mistrzostwach lekkoatletycznych niemieckich akademików Gisella Mauermayer, która już trzykrotnie pobiła rekord światowy Wajsołwny w dysku, podjęła czwartą próbę poprawienia swego fantastycznego już wyniku. Niemka, która znajduje się obecnie w świetnej formie, ustanowiła znowu rekord światowy wynikiem 46,10 m. Wynik ten jest lepszy od nieoficjalnego rekordu światowego Wajsołwny prawie o 2 m. (wynik Wajsołwny wynosi 44,19,8 m.). Oficjalny rekord światowy Wajsołwny wynosi 43,79 m.

Finlandja bije Anglię w lekkoatletyce

GLASGOV. Sensacyjny mecz lekkoatletyczny Finlandja — Anglia w Glasgow zakończył się nieznacznie zwycięstwem Finów 78:70 pkt.

Anglicy przeważali w biegach, zwłaszcza w sprintach, natomiast w rzutach i skokach zaznaczyła się przewaga Finów.

Witman mistrzem tenisowym Poznania

POZNAN. W niedzielę rozegrane w Poznaniu finałowe spotkanie w międzynarodowym turnieju tenisowym o mistrzostwo Poznania.

W grze pojedynczej panów Witman (Legia Warszawa) pokonał Ekhnera (Wrocław) łatwo w 3 setach w stos. 6:3, 6:3, 6:3, i zdobył w ten sposób tytuł mistrza Poznania.

Wyścigi motocyklowe o „Złoty Kask“

POZNAN. W piątek i sobotę odbyły się w Poznaniu na torze żużlowym to są Sokół doroczne wyścigi motocyklowe o czwarty „Złoty Kask“, zorganizowane przez „Unję“ z udziałem najwybitniejszych kierowców motocyklowych z całej Polski. Do zawodów tych zgłoszono 15 kierowców, z Poznania, Bydgoszczy, Bielska, Sosnowca, Warszawy, Cieszyńska, Katowic, Rybnika i Chorzowa.

W zawodach uczestniczyli 3 maszyniści w kategorii: po 250, 350, i 500 cm. sześciennych. W każdej z tych kategorii rozegrano po 10 przedbiegów, po 4 okrążenia, przyczem zwycięzcy otrzymali odpowiednią punktację, a dwaj najlepsi z każdej kategorii przeszli do finału.

W wyniku przedbiegów zakwalifikowali się do finału:

w kategorii 250 cm. sześciennych: A. Weyl (Poznań), M. Nagengast (Poznań).

w kategorii 350 cm. sześciennych: R. Breslauer (Sosnowiec) i E. Langier (Warszawa);

w kategorii 500 cm. sześciennych: J. Krysta (Bielsko) i J. Bathelt (Bielsko).

W finale w 4 okrążeniach po 410 cm. każde zwyciężył Alfred Weyl (Unja — Pozn.) na maszynie najcięższej 250 cm. sześciennych, ustanawiając rekord trasy czasem 1 min. 51,3 sek.

Drugie miejsce zajął zeszłoroczny zwycięzca biegu E. Langier (Legia — Warszawa) na maszynie 350 cm. przed R. Breslauerem (Z. S. Sosnowiec).

W czasie finału upadli na krzyżowach, ale bez poważniejszych następstw M. Nagengast (Poznań) i J. Krysta (Bielsko).

Po zakończeniu biegu przedstawiciel „Unji“ wręczył zwycięzcy nagrodę w postaci złotego kasku.

Publiczności bardzo dużo, organizacja bardzo sprawna.

POMNIK
Marszałka Piłsudskiego
w Wilnie
Konto czekowe P. K. O. Nr. 146.111.

Dla PP. Myśliwych...???

DEBATA

„NASZ PRZEGLĄD“

Zgon Sejmu

Zgon Sejmu następował jak gdyby w jakas jesienną pogodę, choć było upalnie. Nawet w ostatniej chwili Sejm nie miał żadnych mocniejszych momentów. Prezydium klubu BB. nie delegowało swych najlepszych posłów dla obrony ordynacji wyborczej. Sędzia poseł Podolski, który referował projekty, czynił wrażenie obrońcy z urzędu. Mamrotał nie budząc zainteresowania własnych posłów, znających zresztą wyrok i motywy, a czytanie referatu z trybuny sejmowej czyniło wrażenie, jakby sekretarz odczytywał rozdaną już dawno druk. Brzmiało to jak brzęczenie muchy.

Nie stanął na trybunie poseł Miedziński, — najlepszy polemista obozu rządowego.

Niedziw przeto, że postawie wyznosił się do ogrodu sejmowego, by szukać ratunku od zaduchu, panującego w gmachu Sejmu, ale i w ogrodzie sejmowym nie można było znaleźć nieczki od tej dusznej atmosfery. W atmosferze ogólnego ziewania toczyła się cała dyskusja. Posłowie opozycyjni nie wykazyli również więcej energii. Nad Sejmem zawisła klątwa marazmu. Powtarzano zdania dawno już znane, obracano się dookoła oklepanych ogólników.

Inaczej być nie mogło. Gdy za protestowano rzekomo uroczyście z trybuny sejmowej przeciwko ordynacji, jednocześnie modlono się o przyjęcie choćby minimum poprawek, o jakiegokolwiek bądź zwiększenie kontyngentu. Ludzono się łaską, która spadnie z Zamku.

A później, gdy dowiedziano się ostatecznie, że projekt ustawy zostanie przyjęty bez poprawek, że prócz pozornych poprawek pos. Madejskiego o zwiększeniu liczby delegatów robotniczych, nie będzie żadnych zmian, zrezygnowano całkowicie z dalszej walki.

Zapomniany w ciągu ostatnich tygodni b. premier prof. Kozłowski chodził jako triumfator w kuluarach sejmowych. Przyznawał się do autorstwa projektu ordynacji wyborczej do Sejmu, twierdząc, że marszałek Piłsudski zaakceptował projekt, oświadczając, co następuje:

— Wynalazł pan ucho igielne, a teraz zrób pan wybory, ale uczciwie.

Kolumb ucha igielnego, Edison ordynacji wyborczej nie podaje się dnak szczegółów, dlaczego nie spadło na niego szczęście przeprowadzenia wyborów do Sejmu i Senatu, dlaczego zlurowano go tak szybko, mimo, iż cieszył się wielkimi względami w Belwedrze, mimo, iż w kilka dni po dymisji został przyjęty na dwugodzinnej konferencji.

B. premier Kozłowski wierzy nawet, że po uchwaleniu tej ustawy będzie można przeprowadzić wybory uczciwie, a gdyby nawet istniał nacisk administracji, to po

pewnym czasie poseł niezależni się od starosty, a zbliży się do wyborcy. Tak rozpowiada profesor Leon Kozłowski w kuluarach sejmowych, przeoczywszy widocznie smutne doświadczenia z szeregiem posłów, którzy odwrócili się od wyborców, wołając schronienie u władz administracyjnych.

Premier Sławek oświadczył, że im cięższa jest sytuacja, tem energiczniej trzeba usuwać wszelkie objawy sprzeciwu, ucieleśniane w partiach. Równanie w dół, głoszone przez „Gazetę Polską“ do zagadnień gospodarczych zostaje przeniesione do zagadnień politycznych. Nie przed wyborcą, ale przed kolegami wyborczym stawać będzie kandydat, by uzyskać mandat poselski.

I to wszystko przyjęła opozycja jako zdrowie i spokój, z pewną rezygnacją, a wśród posłów obozu rządowego znalazła się jedna „sprawiedliwa“. Po wielu latach nieobecności w Sejmie zjawił się Wojski wulg. Wąsał — byłby premier Moraczewski i odbył konferencję z żoną swoją, posłanką Zofią Moraczewską. Tak to podzielono stado na dwa obozy. Część Z. Z. wnosila poprawkę t. zw. walerjanowe krople na bebewuerze, część wstrzymała się od głosowania i tylko posłanka Moraczewska po krótkiej konferencji w ogrodzie sejmowym, zdecydowała się głosować przeciwko ustawie. A referent budżetu ministerstwa spraw wewnętrznych poseł Pączek siedział smętny w kuluarach, wstrzymując się od głosowania, czekając na losy memoriału skierowanego do Zamku.

Skończyło się imiennym głosowaniem bezimiennych posłów, końcowem oświadczeniem marszałka, że o następnem posiedzeniu posłowie zostaną zawiadomieni na piśmie, choć w rzeczywistości o dekrety o zamknięciu sesji i rozwiązaniu parlamentu będzie jedyną wieścią żalobną dla posłów, którzy zapadną w nicość. Zdawało się, że ostatnie posiedzenie Sejmu wypadnie choć nieco więcej uroczystości, że odchodzący posłowie pożegnają się z Sejmem hymnem, śpiewanym przy uchwaleniu Konstytucji, a nuconym zwykle na złość opozycji. Opozycja milczała, kontentując się niewyraźnymi deklaracjami.

Za tydzień, dwa rozpocznie się nowa kampania wyborcza. Czternastego lipca kongres stronnictwa ludowego powożenie uchwale o stosunku do wyborów. W najbliższych dniach zapadnie decyzja rady naczelnej PPS. Tym czasem w gmachu Sejmu zastanawiają się nad przeróbką zbyt wielkiej sali sejmowej. Zbudowana dla zmniejszenia 444 posłów, będzie za przestronna dla 208 „delegatów kolegów wyborczych“.

Regnis.

W tej rubryce zamieszczamy najciekawsze względnie najciekawsze artykuły i feljety, które wczoraj ukazały się w prasie polskiej. Nie opatrujemy ich w żadne komentarze. Ale to nie znaczy, abyśmy podzieli poglądy w nich wypowiedziane. Owszem będą się tu znajdowały twory naszych przyjaciół, będą powtarzane zdania, z którymi się zgadzamy. Ale równie często będziemy zamieszczali artykuły przeciwników i przedrukowywali poglądy skrajnie z naszymi poglądami sporne, jeśli będziemy uważać, że z jakiegokolwiek względów dany twór, artykuł czy feljeton zasługuje na powtórzenie lub na zapamiętanie.

„PROSTO Z MOSTU“

Czasy nabakier

„Warunki gospodarcze robią swoje. Kryzys zastrza się. I dlatego coraz wyraźniej społeczeństwa dzielą się na dwie strony barykad. W tym stanie rzeczy z jednej i drugiej strony barykady czeka się na jakieś zdarzenie, które wstrząśnie całym światem. Zdarzeniu temu nadają nawet luźno konkretną nazwę: wojna.“

Tak charakteryzują dzisiejsze czasy ekonomiści i społecznicy. A jak wobec tych wielkich zagadnień zachowują się pisarze — literaci?

Rola pisarza jest nietylko wyraża nie swoich czasów, ale i dawanie obrazu przyszłości. Poeci bowiem zawsze wypredza czyn, jak idea wyprzedza myśl i plan konkretny, realny. Dlatego dzisiejsza literatura staje narówni ze społeczeństwem po dwu stronach barykad. Z jednej strony pisarze, którzy przy złobku dogasające go kapitalizmu, karmią się resztkami, jakie ze stołu państwa spadają, — pięć hymnów wielkie dzisiejszość, lub narówni z sentymentalną częścią mieszczeństwa ronią łyż nad nędzą chłopską, czy robotniczą. — zarabiając grubo na tej nędzy. Ci ostatni o tyle niebezpieczniejsi są od pierwszych — o ile niebezpieczniejsi jest np. dla robotnika kapitalista, który odrobina sentymentu, leżka, zjedna sobie masę potu, by przykryć w ułudzie o ucieczce do siebie i w dalszym ciągu wysysać — od kapitalisty, który np. mówi, że świetnie się teraz żyje, czasy są dobre dla niego, a dla robotnika czy chłopca ma odpowiednie środki. Taki bowiem demaskuje się sam, gdy tymczasem ten sentymentalny leżka zacierza wyrazistość wyzysku. Zdejmuje sobie dokładnie sprawę z tego kapital i dlatego obecnie w całym świecie kapitalistycznym kwitnie literatura z zakresu nędzologii, wypierająca ową butną z czapką nabakier. Dlatego różne płażki w Jalu Kanki wypierają z półek księgarskich czupurne Kadenów.

A coż się dzieje po drugiej stronie barykad?

Oto dojrzała stopniowo społecznie masy pracujące, które dotąd prowadzone na sznurku opieki i na których różni macherzy politykierzy robili grube interesy, które masy i w inną własną kieszeń, dla usprawiedliwienia klótni, dorabiające „programy dla mas“ — oto masy te zaczynają pozbawiać się tej opieki i zaczynają przepędzać polityków — biorąc równocześnie własne sprawy we własne ręce. Na skutek tego obserwujemy się dziś nowe zjawisko, a to świadoma dążność mas do skonsolidowania się, i do wspólnej walki o nową ustrój. O ile w masach sprawa ta już dojrzała, a na przeszkodzie do stworzenia tego pierwszego etapu walki z

kapitalizmem stają jeszcze starzy politykierzy, żyjący hasłami przeszłości, — o tyle wśród pisarzy znalazła ona już dziś swój wyraz, aczkolwiek niezupełnie jeszcze. Dotąd bowiem na ten temat pokazało się zaledwie parę artykułów w prasie zagranicznej — a u nas paru zaledwie pisarzy, jak J. N. Miller, Przybós, Czuchnowski i inni, w tej sprawie się odezwali. Konkretno jednak działania niema jeszcze. Pisarstwo „lewicowym“ zdaje się że mogą wiele zrobić pojedynczo, przy bierając minę butną i przekraczając czapkę nabakier...

Nawijając do tego, co poprzednio powiedziałem, iż rola pisarza jest nietylko wyrażanie swoich czasów, ale i dawanie obrazu przyszłości, — a następnie łącząc te sprawy z danymi mas do konsolidacji, — pragnę stwierdzić, iż dzisiejsi pisarze nie spełniają jeszcze swojej roli tak, jak powinni to czynić. W chwili obecnej rzecz pisarzy tych — jest nawrót do mas. Ubieranie bowiem czapki nabakier, drażnienie się i przekonanie, że burżuazja nie prowadzi do niczego. Wprawdzie pisarz, biorący tę pozę na siebie, staje się popularny w salonach i kawiarniach, — ale też z momentem skończenia się tych kawiarni i salonów — skończy się i jego popularność. Tymczasem masy w tej chwili, jak zawsze w przeddzień wielkiej przeobrażenia pragną poezji, która by je porwała, rozkołysała przed ich oczyma inny świat i dała nowe przeżycia artystyczne. Oczywiście, do tego potrzeba poezji w całym tego słowa znaczeniu, a nie haselkowych wierszyków robionych dla chłopca czy robotnika przez różnego rodzaju czapki społeczno — polityczne, lecz nie poetów z talentem. Poeci takiej nie wymyślił się w kawiarni, choćby stu Peiperów, Piwowarów, i im podobnych przez całe życie, nie innego nie robiło — tylko tworzyło teorie piękne o metaforze i innych ozdóbkach — bo rzeczy te zdobywa i tworzy sam talent. On też pozwoli poecie wejść w masy i on potrafi wyczuć przyszłość tak, jak węchem wyczuwa pieszczącego się owadka. Masy — szczególnie dziś masy chłopskie — potrafią te rzeczy odpowiednio ocenić.

Oto sam w różnych stronach Polski po wsiach urządziłem wieczory literackie po stołach, na ławkach czy obojętności i przyznać się muszę, że ty się razy mniej i pożyteczniejszą spłodził takie wieczory na wsi, niż wszystkie te urządzane w Warszawie, czy Krakowie różne „profile“, na które z czapką nabakier przyszedł się paru snobów gądnących dreszczuki. Chłopi na takie wieczory przychodzą masowo, płacąc ostatnim nieraz groszem,

przymaszerował tu z bukietem. No i wywołał wilka z lasu. Nie upłyło ani dwie minuty, gdy z korytarza dobiegł ich głos czwartego kompana.

— Idzie tutaj, — ucieczył się Batten — pożyczmy go sobie, koleczy. Musimy go tak nabić w butelkę, żeby... — zniżył głos, gdyż slychał już było zbliżające się kroki i zgasił główne światło postawiając zapaloną tylko małą lampkę osłoniętą abażurem z jawańskiego bałuku. Szybko wlać do porty i nie wychylać nusa, dopóki nie chrząknie.

Usłuchali go bez wahania, zadowolony, że ten żakowski figiel spłatany przy jacielowi skrócił im trochę nudę oczekiwania.

Po chwili w progu stanął Robert Wilkins, ale cofnął się zaraz.

— W salonie niema nikogo, — rzekł. — Niema? — Tym razem w drzwiach ukazał się potężny turban słuzącego. — Słusznie, saab, niema nikogo — A mówiles, że...

Słuzący nie zaprzeczył. Owszem, mówił, gdyż istotnie było tutaj trzech sahbów — oficerów i jednego z nich nie widział wychodzącego.

— Więc? W ziemię się zapadli, czy jak?

„U białych wszystko możliwe“, brzmiał motyw przewodni nader zawiłej odpowiedzi, jakiej hinduski sluzący udzielił Wilkinsowi.

Kapłani są ci tubyley. — mruknął rozbawiony Torrance i zamilkł, gdyż Batten, stojący tuż obok za portjerą uszczepną go solidnie.

— Przedstawienie zaczyna się — rzekł szeptem.

Zanęło się na to, bowiem Robert właśnie wkraczał do salonu. Nie zapalając więcej światła, podszedł do pian-

„D R Z E W O“

Drewno a bilans handlowy

Wiele się zmieniło w ciągu ostatnich ośmiu miesięcy w położeniu przemysłu drzewnego. W ostatnim kwartale 1934 r. obserwowaliśmy pierwsze objawy załamania względnie pomyślniej koniunktury rynkowej. Dziś stojmy w najgłębszym punkcie depresji. Ceny spadły o 10 do 20 proc. w porównaniu z jesienią roku 1934. Kurczą się obroty. Nasz eksport drzewny, który w latach najostrejszego kryzysu dał dowody wielkiej odporności i siły przetrwania, co fa się pod naporem zwycięskiej konkurencji krajów skandynawskich. W okresie styczeń — kwiecień 1935 r. spadek ilości wywiezionych z Polski materiałów drzewnych dosięga 19 proc. w porównaniu z analogicznym okresem roku ubiegłego. Wartość tego eksportu zmalała w omawianym okresie o ca 8 milionów złotych (49,6 milionów wobec 57,4 milionów).

Aby zrozumieć przyczyny tego zjawiska, należy w kilku słowach przypomnieć przemiany, dokonywane na rynku międzynarodowym.

W okresie czterolecia 1929 — 1933 obserwowaliśmy na tem polu emocjonujący wysięg. Na równi pochytej obrotów i cen malejąca produkcja drzewna nie mogła dogonić słabnącego spożycia. Te dwie wielkości zrównały się w biegu około połowy roku 1933 na obniżonym poziomie równowagi.

Zaznaczający się w tym momencie wyraźny wzrost popytu na drewno w głównych ośrodkach spożycia podnosi poziom cen. Pod wpływem nastrojów zwykłych zjawia się na rynku wzmożona podaż, która zaczyna wypierać bieżące potrzeby spożycia. W okresie największego ożywienia obrotów (w pierwszej połowie 1934 roku) podnosi się poziom zapasów, które stopniały prawie doszczętnie w latach ostrej depresji. Wracając na rynek wyeliminowane poprzednio przez niższe cen słabsze przedsiębiorstwa, mniej odporne na zmienne wpływy koniunktury. (Zjawisko to najsilniej oddziaływało na rozwój eksportu fińskiego).

W jesieni 1934 r., kiedy słabnie popyt na drewno, „słabe ręce“ zaczynają kształtować sytuację. Ceny dre-

wna zwrot podróży“ i całemi nieraz godzinami dyskutują o posłyszanych rzeczach. A sady, jakie słyszałem o czytanych na takich wieczorkach poezjach Majakowskiego, Jasińskiego (tylko „Słowo o Jakobie Szeli“!) — a nawet Peipera, czy najdziwniejszych awangardystów — są z wszelką pewnością trzeźwiejsze i rozumniejsze od sądów wszystkich recenzentów zawodowych do kupy. Dowód, że po drugiej stronie barykad poezja ma coś do zrobienia.

Prawda, że czasem mała przykrość może się zdarzyć w czasie tego. bo np. zjawi się władza i wiersz zacznie oceniać paragrafem — no, ale przecież od tego jest władza, z którą zdaje się jeszcze nigdy i nigdzie poezja nie była brudersaftu.

A — przytem — nie trzeba przecież zapominać, że czasy dzisiejsze — to czasy nabakier i w czasach tych, w obecnym układzie sił społecznych pisarz, jeśli chce mieć „za grobem zwycięstwo“ — musi swoją właściwą rolę odegrać.

Wojciech Skuza.

wna, popchnięte wdół ciężarem nadmiernej podaży, spadają poniżej poziomu 1931—1932 r. Ożywienie mija.

Jaka jest sytuacja obecna? Zestawienie głównych pozycji po stronie podaży i popytu w poszczególnych krajach zdaje się zapowiadać możliwość powrotu równowagi. Ogólne warunki współzawodnictwa układają się jednak dla Polski wybitnie niekorzystnie. Drewno polskie, skalkulowane w złotej walucie, cofa się i ustępuje pod naciskiem ofensywy skandynawskiej, walczącej bronią dumpingu walutowego.

Obraz tej walki dają nam cyfry opracowane przez Międzynarodowy Komitet Drzewny w Wiedniu (C. I. B.) statystyki eksportu za pierwsze cztery miesiące 1935 roku. Ogólny przyrósł materiałów tartych iglastych na rynku europejskim w okresie: styczeń — kwiecień zmniejszył się o 178.000 m. kub. w porównaniu z analogicznym okresem 1934 roku (2,413 tys. m. kub., wobec 2,591.000 m. kub., to znaczy o ca 7 procent). Ogólna pojemność rynków zbytu zmniejszyła się tedy w nieznacznym stopniu. W tym samym okresie wywóz z Finlandii wzrósł o 100.000 m. kub., wywóz ze Szwecji — o 30.000 m. kub. Wywóz z Polski zmalał w tym okresie o 112.000 m. kub., to znaczy o jedną czwartą (347.000 m. kub., wobec 459.000 m. kub.).

Silny wzrost wywozu drewna skandynawskiego tłumaczy się w znacznej mierze łagodnym przebiegiem zimy, która pozwoliła na szybką mobilizację poprzednio nagromadzonych zapasów tarcicy. Dynamika tego zjawiska jest jednak wysoka niepokojąca, świadczą bowiem o nierówności szans konkurencyjnych.

Zmierzamy do konkluzji: w głównych ośrodkach spożycia zapowiadają się w drugim półroczu r. b. nienajgorzej możliwości zbytu. Trzeba jednak polskiej gospodarce drzewnej ułatwić wykorzystanie tych możliwości, leżących na niskim poziomie cen.

Godzi się przypomnieć, że ogólna wartość materiałów drzewnych, wywiezionych z Polski w ciągu pierwszych czterech miesięcy bieżącego roku, zmniejszyła się o 8 milionów złotych. W tym samym okresie czynne saldo, zamykające bilans naszych obrotów towarowych z zagranicą, spadło do połowy (26 milionów złotych wobec 53 milionów zł.). Drewno ponosi tedy w jednej trzeciej odpowiedzialność za spadek aktywności bilansu handlowego, który wywołał ostatecznie pewne zaniepokojenie naszej opinii publicznej.

Wchodzimy dzisiaj w nową fazę walki o czynny bilans handlowy. Polityka gospodarcza państwa winna w tym momencie zwrócić szczególną uwagę na pożyteczne czynniki, które przyczynią się do zwiększenia przychodów z tej strony wysiłków państwa. Taką pomocą czynną jest drewno. Stanowi ono blisko jedną piątą ogólnej wartości wywozu. Co więcej kryje w sobie — nawet w chwili tak osłabionej trudnej — wcale pokaźne możliwości wzrostu. Aby jednak te możliwości odpowiednio wykorzystywać, polityka gospodarcza musi się zdobyć na szybkie i stanowcze decyzje.

DR. WITOLD CZERWIŃSKI.

ANTONI MARCZYŃSKI

13)

UCZEŃ GANDHIEGO

(POWIEŚĆ EGZOTYCZNA)

— Kapitan Torrance ma przyjść po mnie jutro o czwartej popołudniu, — wyznał, patrząc mu prosto w oczy; — porucznik Stephens o piątej, pan Batten o szóstej. Wobec tego z panem, panie Robercie, umówimy się chyba na siódmą, co?

— Dwie minuty upłynęły, muzyka stop! — ryknął kapitan Torrance w tej samej chwili. A w godzinę później, gdy zegnali się z Zosią, przypomniał jej szeptem, który jednak nie uszedł uwagi zazdrosnego Roberta: — Jutro o czwartej córceczko...

Nazajutrz popołudniu punktualnie o czwartej Walter Torrance przybył do pensjonatu z trzy — funtowem pudłem czekoladek. Oświadczone mu jednak, że Zosi niema, jeszcze nie wróciła z przechadzki.

— Nie szkodzi zaczekam.

Zaprowadzono go do salonu, gdzie kapitan wypróbował kolejno wszystkie fotela, a wybrałszy najwygodniejszy, usiadł w nim i niebawem... zasnął. Zasnął, chociaż bohaterstwo walczył z ogar żałującą go sennością, choć od kilku miesięcy bojkotował popołudniowe drzemki, sprawczyźnie otyłości. Spało mu się wyśmienicie, gdyż dzień był straszliwie upalny i burza wisiała w powietrzu. A kiedy ocknął się wreszcie, ujrzał... Steo bensa.

— Co ty tu robisz? — zapytał go. — To samo, co ty, siedzę, drzemie i czekam.

Torrance spojrzął na zegarek: kilka minut brakowało do szóstej!

— Do diabła więc ja tu spałem prawie dwie godziny? — wyrwało mu się. — A ona jeszcze nie wróciła?

— Może wróciła, ale wyszła znowu gdy cię ujrzała śpiącego. Bo wyglądałaś tak nieopiegnie, że ja jako esteta...

— Pocałuj psa w nos. Po coś tu przylazł właściwie?

— O to samo właśnie chciałem zapytać ciebie, Walterze. Powiedziałeś nam rano w koszarach, że dzisiaj masz jakieś służbowe zajęcia, a tymczasem...

Wyniknęła z tego mała sprzeczka, którą przerwało wejście... Battena. No, woprzybył na widok dwóch przyjaciół wyraźnie „zadomowionych“ w tym salonie, stanął, jak wryty na progu i zbra raniat. Zaro Torrance i Stephens zapomniawszy o swej niedokończonych klótni, wspólnie natarli na niego.

— Zamknij usta, Kit, bo robisz prze ciąg.

— Bukiet wypadł ci z dłoni „studnio wszelakiej wiedzy“.

— „Studia wiedzy“ powinny być wiesz, że w robieniu idyotycznych min także należy zachować pewien umiar, inaczej eseta taki, jak ja.

— Warknął Kit Batten. — Kiedy was tutaj djabł przyniesli i po co?

— Po to, zdajcie, żebyście sobie popuścili randkę z naszą córceczką! Przeczuliście my, co się święci i dlatego przybyliśmy

tu razem. — Tak było, — potwierdził Stephens. Chcąc rozproszyć kłótnię, powstał, ale zapomniał, że za plecami ukrył na fotelu swój bukiet.

— Tak było? — Batten triumfalnie wskazał na „corpus delicti“ — A ta miotła zielska to co?

Wśród wzajemnych przycinków, drwin i „nieistotnych insynuacji“ upłynęło im szybko kilka ostatnich minut dnia, poczem zapadł zmierzch. Stephens już uprzednio zdobył wiadomość u służby, że miss Zosie wyszła z pensjonatu około dziewiątej rano, że nie była dzisiaj na lunchu i nawet nie telefonowała z miasta do tej pory. Kapitan Torrance był mocno zaniepokojony. Batten dowodził przeciwnie, dowodził, że „ta chyttra Polka“ zapakowała do nich wszystkich i wartoby jej za to dać od powiednia nauczek.

— To są tylko twoje przypuszczenia, ale dowodów nie masz. A dopóki ich nie masz, ja nie pozwolę oczerniać naszej córceczki.

— Może zabiła, — przypuszczał Stephens.

— Lub może znowu ją kto porwał, jak wtedy, pamiętacie?

— Kit, nie kuś licha, ośle. Ja bym chyba oświatlił z rozpacz, gdyby jej wydarzyło się jakie nieszczęście. Bo daję wam słowo, — Torrance palnął w pierś, aż jęknęło, — że przywiązaniem się ogromnie do tej małej i pokochałem ją jak własną córkę.

— Jak córkę, ehe! — Batten miał co do tego grube wątpliwości, ale ujrzawszy blisk gniewu na twarzy kapitana, zmienił temat; skośił przyczepić się do Wilkinsa. — Dostałbym kolek ze śmiechu, gdyby tak jeszcze i Robert

przymaszerował tu z bukietem.

No i wywołał wilka z lasu. Nie upłyło ani dwie minuty, gdy z korytarza dobiegł ich głos czwartego kompana.

— Idzie tutaj, — ucieczył się Batten — pożyczmy go sobie, koleczy. Musimy go tak nabić w butelkę, żeby... — zniżył głos, gdyż slychał już było zbliżające się kroki i zgasił główne światło postawiając zapaloną tylko małą lampkę osłoniętą abażurem z jawańskiego bałuku. Szybko wlać do porty i nie wychylać nusa, dopóki nie chrząknie.

Usłuchali go bez wahania, zadowolony, że ten żakowski figiel spłatany przy jacielowi skrócił im trochę nudę oczekiwania.

Po chwili w progu stanął Robert Wilkins, ale cofnął się zaraz.

— W salonie niema nikogo, — rzekł. — Niema? — Tym razem w drzwiach ukazał się potężny turban słuzącego. — Słusznie, saab, niema nikogo — A mówiles, że...

Słuzący nie zaprzeczył. Owszem, mówił, gdyż istotnie było tutaj trzech sahbów — oficerów i jednego z nich nie widział wychodzącego.

— Więc? W ziemię się zapadli, czy jak?

„U białych wszystko możliwe“, brzmiał motyw przewodni nader zawiłej odpowiedzi, jakiej hinduski sluzący udzielił Wilkinsowi.

Kapłani są ci tubyley. — mruknął rozbawiony Torrance i zamilkł, gdyż Batten, stojący tuż obok za portjerą uszczepną go solidnie.

— Przedstawienie zaczyna się — rzekł szeptem.

Zanęło się na to, bowiem Robert właśnie wkraczał do salonu. Nie zapalając więcej światła, podszedł do pian-

na i zaczął brzdąkać jednym palcem jakąś wschodnią melodię. Po chwili... (Batten poprzednie zasłonił dłoń usta kapitanowi)... po chwili weszła tu Zosia.

— Umiesz grać? — spytała.

— Niestety, nie, a tak bardzo pragnąłbym móc wygrać to, co przeżył... my dzisiaj. To był najpiękniejszy dzień w mem życiu kochanie.

— I w moim życiu także najpiękniejszy, — rzekła cicho, z nieporównaną słodyczą, poczem oparła główkę na jego ramieniu.

Portjerzy zafalowały podejrzanie, ale ci dwoje nie zauważyli tego, nie wógóle nie widzieli w tej chwili, poza sobą. Patrzyli sobie w oczy wymownie coraz bliżej i bliżej przysuwały się ich twarze do siebie, aż wreszcie wargi mężczyzny spoczęły na rozchylnych ustach dziewczyny.

W tym samym momencie koło drzwi od balkonu rozległ się srogi łoskot; pudło z czekoladkami wysłiznęło się z dłoń kapłana i runęło na podłogę.

Robert wypuścił z objęć Zosie, przyskończył do portjerzy — trzej „spiskowcy“ zostali smutnie zdemaskowani.

— Nie powiem, żeby to było po gentlemen'sku! — rzekł surowo.

Walter Torrance i Jack Stephens zaczęli się usprawiedliwiać, tłumacząc, iż nie przewidywali, że miss Zosia wchodzi do salonu również, ani, że ona była razem z Robertem; tylko jego brali w rachubę, tylko jemu chcieli wypłacić figla.

— A ja nie przewidywałem, — dorzucił wyzywająco Batten, — że nasza córka jest taka skora do pocałunków!

— Nie z każdym! — odcieła się, ale w kącikach jej oczu zamigotały łzy; by

ła zawstydzona, a przedewszystkiem zmartwiona szczerze, iż ten pocałunek widzieli ci trzej i tem samem odebrali mu urok romantycznej konspiracji.

Inaczej na te sprawy zapatywał się Robert. Jego dzisiejsza wycieczka z Zosią mogła słać się początkiem ka waterskiej przygody, lub wielkiej prawdziwej miłości, zobaczyłoby się jeszcze, jak rozwiną się wypadki i, co ważniejsze, ich wzajemne uczucia. Ponieważ jednak przez głupi zbieg okoliczności ci trzej przyjaciele byli świadkami czulej sceny, ponieważ na tej podstawie mogli wyrobić, sobie niewłaściwy sąd o Zosi, (czemu zresztą Batten dał wyraz przed chwilą) należało zdecydować się na stanowczy krok. I Robert zdecydował się bez wahania.

— Drodzy przyjaciele, muszę wyjaśnić sytuację, — rzekł, a jego głos lawirował pomiędzy szczerem wzruszeniem a parosem, który wydał mu się niezbędnym w tak uroczystej chwili. — Kocham pannę Zosie i w jej osobie mam honor przedstawić wam moją narzeczoną!

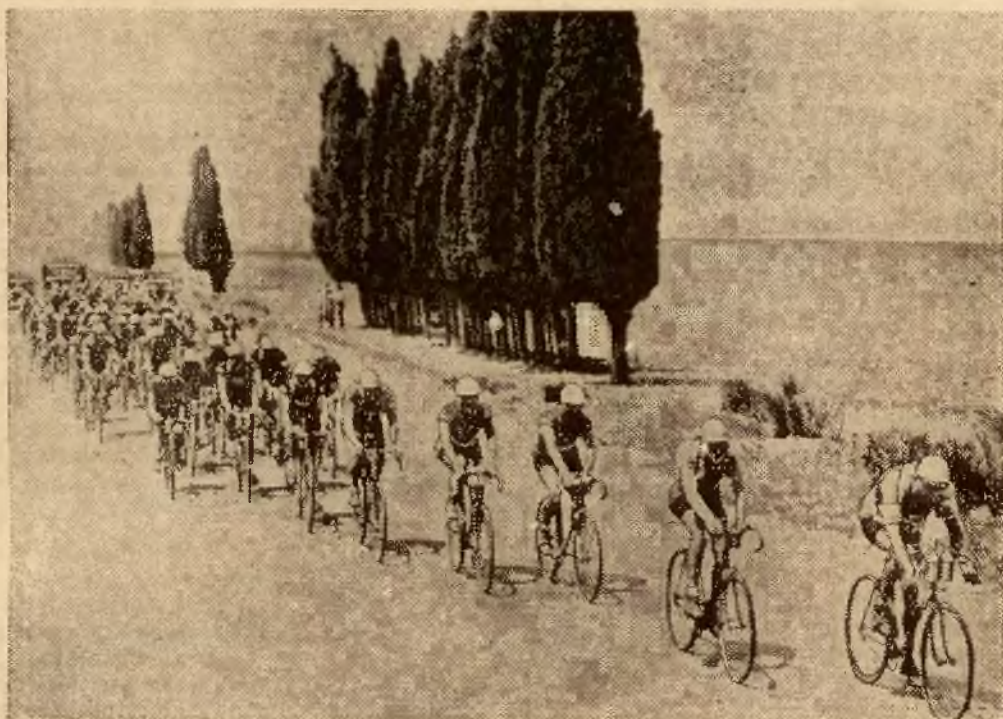
Niewątpliwie najwięcej z całego grona zaskoczyło to oświadczenie Zosie Mrugając oczami jak człowiek nagie obudzony i nie rozróżniający jeszcze rzeczywistości od cudnego snu, który mu przetrwało, spoglądała na Roberta ze zdumieniem. A tamci trzej...?

— Robercie, — rzekł Torrance strofując, — czy zdajesz sobie sprawę z wagi swoich słów?

— Tak, jak jeszcze nigdy w życiu! — Ha skoro tak, to nie pozostaje mi nic innego, jak z całego serca życzyć wam szczęścia. Pozwól, że cię uściskam.

(C. D. N.).

„Tour de France” zaczyna się pojutrze



Zdjęcie z poprzedniego roku, uwiadamiające zesiorocznych uczestników tej gigantycznej imprezy kolarskiej.

Węgierski taniec



Z kraju „Barona Cygańskiego”.

DEPESZE SPORTOWE Z OSTATNIEJ CHWILI.

Piąty etap wyścigu kolarskiego

WŁOCŁAWEK. W dniu 1. 7. ucze-
stnicy wyścigu kolarskiego przebyli 5-ty
etap ze Starogardu do Włocławka, dłu-
gości 202 km. Pierwszy w tym etapie
był Olecki z czasem 6:35:52 z przecięt-
ną szybkością 31,5 km. na godzinę, 2)
Targoński 6:35:52, 3) Galeja (Ce-
gielski — Poznań) — 6:35:53, 4) Napie-
rała (emigrant z Francji) 6:36:40, 5)
Domański, 6) Zieliński, 7) Lipiński, 8)

Starzyński, 9) Ignaczak, 10) Kiełbasa.
W klasyfikacji ogólnej w dalszym cią-
gu prowadzi Kiełbasa w czasie
28:44:10,8, 2) Lipiński 28:46:33,4, 3)
poza konkurencją Napierała —
29:05:45,4 4) a trzeci w konkurencji
Ignaczak 29:22:01,2. Na dalszych miej-
scach są Bober i Targoński. Dnia 2. 7.
o godz. 12-ej start do 6-go i ostatniego
etapu wyścigu.

Zwycięstwo Jędrzejowskiej w Wimbledonie

WIMBLEDON. Jędrzejowska po-
konowała w poniedziałek na centralnym
korcie wobec 10.000 widzów (w tem
królowa angielska) tenisistkę angiel-
ską Whitinstali w dwóch setach 6:2,
6:2. Mecz stał na wysokim poziomie,
przewaga Polki była wyraźna. Do
ćwierćfinałów pań zakwalifikowała
się następująca ósemka: Round (An-
glia) — Hartigan (Australia) —
Moody (Ameryka) — Mathieu (Fran-
cja) — Jędrzejowska (Polska) —
Jacobs (Ameryka) — Stammers (An-
glia) — Sperling (Danja). W środę
Jędrzejowska spotka się w ćwierćfi-
nale z jedną z najlepszych raket

świata, Amerykanką Jacobs.
Pozatem para Jędrzejowska — No-
el pobiła angielski Ridley Shephard -
Barron w dwóch setach 8:6, 6:2, kwa-
lifikując się w ten sposób do ćwierć-
finału w grze podwójnej pań.
W półfinałach turnieju tenisowego
w Wimbledonie Perry pokonał stosun-
kowo łatwo Czechę Menzla 9:7, 6:1,
6:1, a młody student amerykański
Budge wyeliminował niespodziewanie
Austina 6:8, 10:8, 6:4, 7:5.
W finale walczyć będą Perry z
Crawfordem, a Budge z von Cram-
mem.

Regaty jachtów polskich w Gdyni

GDYNIA. W dniu wczorajszym
wyruszyły polskie jachty morskie na
regaty w Gdyni do Wisły. Jachty po-
dzielono na dwie klasy.
W pierwszej klasie dwumasztow-
ców znalazły się „Temida I” pod ste-
rem Tymienieckiego, „Temida II” pod
sterem Przybyszewskiego, „Mohort”
pod sterem Daniszewicza, „Korsak”
pod sterem Józeficza, „Witez” pod
sterem Laudanowskiego, „Kneż” pod
sterem Bierwella i „Pirat” pod ste-

rem Samuelsohna.
Długość trasy wynosi 204 mile
morskie, co w normalnych warunkach
jachty winny przebyć w 40 — 50 go-
dzinach. Po ukończeniu regat jachty
polskie z Wisły udadzą się pod prze-
wodnictwem komandora Petelena na
międzynarodowy zlot do Farsund, a
stamtąd na regaty do Windawy, na
zaproszenie lotewskiego klubu jachto-
wego. Do Gdyni wrócą mniej więcej
około dnia 12 lipca r. b.

Jachtem żaglowym przez Atlantyk

WILNO. Odwiedził naszą redakcję
młody podróżnik p. Józef Pikus z O-
strowia Pomorskiego, który wyru-
szył w podróż naokoło świata. Po do-
kładnym zbadaniu Polski dalszą po-
dróż odbędzie on statkiem żaglowym
własnej konstrukcji, przez Europę,

Azję, Australję, Afrykę i Amerykę.
Podróż obliczona jest na lat. 5. Ce-
lem podróży jest wydanie odpowied-
niej książki.
W dniu dzisiejszym p. Pikus odje-
dzie do Równego, a następnie do Lwo-
wa.

Gdy się jest oszczędną...

Gitla Gurewicz (Kijowska 2) wybiera-
ła się na temisko...
Gratów było co najmniej na dwie
platformy ciężarowe, lecz pami Gitla
jest oszczędną kobietą.
Wynajęła więc jedną furmankę i
zmontowała na niej efektowną pira-
midkę ze swych rzeczy przy pomocy
woźniców, wdrapała się na sam jej
szczyt...
Piękny się stamtąd a rozległy rozta-
czał widok, cóż kiedy niedługo trwała
ta rozkoszna jazda!
Na pierwszym większym wyboju pa-
ni Gitla, niezmierzająca lawina stoczyła
się w dół, tłukąc się dotkliwie na kamie-
niach jezdni. Opatrzyła ją pogotowie.
Wincuk Markotny

Programy radiowe

WILNO

Wtorek, 2 lipca 1935 r.

6.30 Transm. z Warszawy, progr.
8.25 Giełda roln. 11.57 transm. z War-
szawy. 15.25 kom. art. i kult. 15.30
transm. z Warszawy. 16.15 pieśni Al.
Zarzyckiego. 16.50 transm. z Warsza-
wy. 18.00 St. Szeligowski „Spadające
gwiazdy”. 18.10 transm. z Warszawy
i Krakowa. 18.30 sprawy litewskie. —
18.40 chwilką społ. 18.45 płyty dla
dzieci. 19.05 program na środę. 19.30
transm. z Krakowa i Warszawy. 20.00
W. Trościński „Świat z kajaków”. —
20.10 transm. z Warszawy i Lwowa.
22.00 płyty. 22.30 kom. sport. 22.40
transm. z Warszawy.

GIEŁDA WARSZAWSKA

Z dnia 1 lipca
DEWIZY:

Belgia	89.40	89.63	89.17
Berlin	213.00	214.00	212.00
Holandja	360.25	361.15	359.35
Londyn	26.04	25.17	25.91
Kabel	5.27375	5.30375	5.24375
Praga	22.13	22.18	22.08
Szwajcaria	173.10	173.53	172.67
Włochy	43.80	43.92	43.68

Tendencja niejednolita.
AKCJE

Bank Polski	87.75	90.00
Starachowice	34.50	34.25

Tendencja niejednolita.
PAPIERY PROCENTOWE

Konwersyjna	67.25	67.50	67.05
Dolarowa	52.00		
Dolarówka	52.00		
Stabilizacyjna	66.50	66.25	
Listy ziemskie	49.00		

Tendencja dla listów moeniejsza,
dla pożyczek niejednolita.

URZĘDOWA CEDULA Giełdy Zbożowo-Towarowej i Lniar- skiej w Wilnie.

Z dnia 1 lipca

Ceny za towar średniej handlowej ja-
kości, za 100 kg., parytet Wilno (len
za 1000 kg., f-co wag. stać. załad.).
Ziemniaki — w ładunkach wagono-
wych, młaka i otręby w mniejszych
ilościach:

W ZŁOTYCH:

Ceny transakcyjne:		
Zyto I stand.	12.25	
Młaka pszenna gat. I — C	29.31 1/2	
	29.37 1/2	
Młaka pszenna gat. II — G	21.87 1/2	
Młaka pszenna gat. III — A	20.00	
Młaka żytnia do 55 proc.	22.50	
Młaka żytnia do 65 proc.	18.50	

Ceny orientacyjne.

Zyto I stand.	12.25	12.50
Zyto II stand.	11.50	12.00
Pszonica I stand.	17.00	17.50
Pszonica II stand.	16.50	17.00
Jęczmień I stand. (kaszański)	14.50	15.00
Jęczmień II stand. (kaszański)	14.00	14.50

Owies I stand.	14.50	15.00
Owies II stand.	13.50	14.00
Gryka I stand.	18.00	19.00
Gryka II stand.	17.00	18.00

Młaka pszenna gat. I — C	29.25	
	29.50	

Młaka pszenna gat. II — E	25.50	
	25.75	

Młaka pszenna gat. II — G	21.50	
	22.00	

Młaka pszenna gat. III — B	13.00	
	13.50	

Młaka żytnia do 55 proc.	22.00	22.50
Młaka żytnia do 65 proc.	18.00	18.50

Młaka żytnia sitkowa	14.50	15.00
Młaka żytnia razowa	14.50	15.00

Młaka żytnia do 82 proc.	16.00	16.50
(typ wojsk.)	8.00	8.50

—:—:—
CENY NABIAŁU I JAJ
według notowań Związku Spółdzielni
Mleczarskich i Jajczarskich w Wilnie
z dnia 28 czerwca 1935 r.

MASŁO za 1 kg. w zł:

Stółowe	hurt	detal
Wyborowe	165	190
SERY za 1 kg. w zł:		

Nowogrodzki	2.10	2.60
Lechicki	1.80	2.20
Litewski	1.45	1.80

JAJA:
Nr. 1—4.30 za 60 szt., 0.08 za 1 szt.
Nr. 2—4.00 za 60 szt., 0.075 za 1 szt.
Nr. 3—3.40 za 60 szt., 0.06 za 1 szt.

HELIOS

Ceny zniżone: dzienne od 25 gr.

wieczor. od 45 gr.

Najnowszy film sezonu, prod. europejskiej 1935 r. p. l.

„Buster rozdaje miliony”

W rol. gl. niezrównany król komików BUSTER KEATON
Imponująca wystawa. Nadprogram: Aktualja.

REWJA

Balkon 25 gr. Pro-
gram Nr. XXVIII p. t.

MAMA nie POZWALA

Reprezentacja zespołu nowozagranianych artystów scen warszawskich
Zofia Platkowska—primadonna operki, Janina Zgorzeliska — pieśniarka
wodewillatka, nosobienie bezkonkurencyjnego humoru i wery. Trio Czarna-
noff—specjalności tańce rosyjskie, czeskie, węgierskie ukraińskie. Stefan
Ordęga—amant operetkowy. Ponadto Dyrekcja udzieli się zatrzymaniu ulubieńcu
publiczności Al. Gronowskiego. Szczegóły w alizach. Ceny: 2 seanse
o 6.30 i 9.15. W niedzielę i święta 3 przedstawienia o 4.30, 7 i 9.30.

BLACHA OCYNKOWANA
w ARKUSZACH i ROLKACH
I. CHELEM Sp-cy
Wilno, ul. Końska 16

Okazja!

Za 8,200 zł. sprzedaje się: 16 ha 222
m. kw. ziemi, w tem las sosnowy, zie-
mia orna, łąka, dom mieszkalny, no-
wy, rozm. 15.5X9 m., zabudowania
gospod., inwentarz żywy i martwy,
drzewo na opał. Zadłużen ulema. —
ZDROWOTNA, SUCHA MIEJSKO-
WOŚĆ LETNISKOWA WPOBLIU
WILNA. Zdecydowanych reflektan-
tów przyjmuje: Wilno, Wileńska 34
m. 9. od 6 wiecz.

Lekarze

D-r JADWIGA
ANFOROWICZ-SZCZEPANOWA

Choroby skórne i weneryczne.
Zamkowa 3 m. 9.

Przyjmuje w godz. 12—1 i 4—7.

Dr. Zygmunt KUDREWICZ

choroby weneryczne — syfilis, skórne
i moczopłowe. Przyjmuje od godz. 8—
1 i 3—8 Zamkowa 15 m. 2 Tel. 19-60.

Doktor M. ZAURMAN

Choroby skórne, weneryczne
i moczopłowe.
SZOPENA 3. TEL. 20 74.

Przyjmuje: 12—2 i 4—8.

Doktor ZELDOWICZ

Choroby skórne, weneryczne, narzą-
dów moczowych. Przyjmuje od godz.
9 — 1 i 5 — 8.

Doktor ZELDOWICZOWA

kobiece, skórne, weneryczne, narządów
moczowych. Przyjmuje o godz. 12 — 2
4 — 7. Ul. Wileńska 28 m. 3 tel. 277.

Kupno i sprzedaż

LODOWNIE domową niepuszłą
kupie okazjnie. Oferty pod „Ce-
na” do Adm.

PLACE BUDOWLANE na Żelaz-
nej Chacie tanio sprzedaje zde-
cydowanym reflektantom. Infor-
macje: Młynowa 5—12 w godz.
4—5.

DZIAŁKA 600 mtr. kw. do sprzedania,
ul. Senatorska 19, m. 1.

Lokale

DO WYNAJĘCIA 4-pokojowe mies-
kanie z wszelkimi wygodami ciepła
i słoneczne, ul. Dąbrowskiego 7.

DO WYNAJĘCIA pokój jasny i ciepły
ul. Dombrowskiego 7 m. 4.

MIESZKANIE do wynajęcia 5 pokoi
wygodami i balkonem i piętro od
tu. słoneczne. Ul. Białostocka 4.

MIESZKANIE 5 pokoi ładnie odremont-
owanych słonecznych balkon wygody
tamże małe mieszkanie wygody bez-
dziejnym Zakretowa 11.

MIESZKANIE (w pobliżu sądu) SAL-
KA 2 pokojowe z kuchnią bardzo sło-
neczna wygody. Tartaki 19 róg Ciasnej
tel. 3. 52.

POKÓJ umeblowany słoneczny wejście
niekierujące wygody, parter. Poznań-
ka 3 m. 4.

ELEGANCKIE, nowoczesne 5-pokojowe
mieszkanie wygody, wolne od po-
datku lokalowego do wynajęcia. Ul. To-
masza 13.

LOKAL — system korytarzowy, —
większa ilość pokoi, — poszukiwa-
ny. Zgłoszenia do Adm. sub „Instytu-
cja” z warunkami.

Letniska

PENSJONAT WE DWORZE, niedro-
go, utrzymanie doskonałe, miejscowość
piękna i zdrowa, nad brzegiem Wąg
w sosnowym lesie. Informacje ulica Fil-
pa 6, m. 7 od 10—12 i od 4—7.

Nauka

RUTYNOWANA NAUCZYCIEL-
KA wyjedzie na wieś. Przygotu-
wuje do kl. I lub II gimn. Zgło-
szenia: Rzečna 12 m. 14.

LEKCYJ z wszystkich przedmiotów
poszukuje rutynowany korepetytor, —
Łaskawe oferty pod „B. Ż.” do Adm.

Poszukują pracy

Rutynowana maszynistka,
znająca dobrze rachunkowość po-
szukuje pracy biurowej. Oferty
do Administracji „Słowa” pod Z. S.

PANIENKA zdolna, czerstwa i zdro-
wa ze skończoną szkołą zawodową i
kursów pielęgnarskich poszukuje
posady do dzieci, zaraz tu na miejscu,
lub na wyjazd. Utrzymać musi starą
matkę i chorego braciśka. Zgłosze-
nia: „dla 18-letniej” w Redakcji „Sł-
wa” lub Bakszta 10/2.

WYCHOWAWCZYNI znające metody
frebluski poszukuje posady do dzie-
ci. Umie szyć, robić, gimnastykę. —
Wymagania skromne. Poważne ówia-
dectwa i ref. ul. Tatarska 12 — 13 m.
od 11 do 4 popoł.

ADMINISTRACJI domu majątku, podej-
mie się doświadczony administrator. Do
pomocy zapłacić dług bankowy, przywa-
tne oferty: Redakcja Słowo pod Nr. 100

PRZYJME POSADĘ praczkę z pras-
owaniem sztywnej bielizny na prowincji
zaul. Kazimierzowski 3. Prahia.

SAMODZIELNA kucharka — kucharz
może prowadzić pensjonat. Subocz 2
m. 14.

OCHRONIARKA - freblanka z prak-
tyką szuka zajęcia. Zgłoszenia dla
„G. K.” do Adm.

Praca zaofiarowana

POTRZEBNY płatny praktykant rolny
na ekonomia poczt. Ejszyski Siedlecki
Józef m. Hornostajski.

Różne

MODYSTKA przyjmuje wszelkie
pracę w zakres kapelusznictwa
wchodzącą. Wykonuje tanio i ele-
gancko, ul. Wielka 3 m. 16.

POŻYCZKI pod zabezpiecz. hi-
pot. poszukuje, solidne oprocent-
owanie, ewent. udział w spółce
Oferty pod „5000” do Adm.

POLECAM tapczany, otomany, fote-
li i krzesła oraz przyjmuję zamówie-
nia, a także przerabiam wszelkie me-
ble. Wykonuje solidnie STEFAN
GABALA, Niemiecka 2.

BUCHALTERYJNE BIURO przy ul.
Mickiewicza 4 m. 12-a SPOŻYWCZY
BILANSE, zakłada i prowadzi księ-
gowość wszelkich przedsiębiorstw bus-
dowych, przemysłowych oraz rolni-
czych. Godziny przyjęć od 10—13 i
od 17—20.

MLEKO ok. 150 litrów zakontraktuj.
Zgłoszenia kierować: Wilno ul. Niemie-
cka 7. Mieczamnia.

Zguby

ZGUBIONO zniżkę kolejową wydaną
przez U. S. B. na imię Sładowskiego
Mieczysława unieważnia się.